

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

MAAKUNTA-
KAAVA

Uudenmaan voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmä 2017 MERKINNÄT JA MÄÄRÄYKSET

Uudenmaan liitto 1.12.2017

**Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council**

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi

Tähän julkaisuun on koottu 1.12.2017 Uudenmaan alueella voimassa olevien maakuntakaavojen kaavamerkinnät, niiden kuvaukset sekä suunnittelumääräykset.

Alla olevan taulukon viimeisessä sarakkeessa on kaavatunnus, joka kertoo missä kaavassa tai kaavoissa merkintää on käytetty. Merkintä ja sen kuvaus ja suunnittelumääräys on esitetty tässä julkaisussa siinä muodossa, kuin se on viimeksi vahvistettu tai tullut voimaan maakuntahallituksen päätöksellä.

Julkaisun lopussa on erikseen esitetty Östersundomin maakuntakaava-aluetta koskevat merkinnät.

Uudenmaan maakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 14.12.2004	Vahvistettu ympäristöministeriössä 8.11.2006	umk
Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.12.2008	Vahvistettu ympäristöministeriössä 22.6.2010	1.vmk
Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 20.3.2013	Vahvistettu ympäristöministeriössä 30.10.2014	2.vmk
Uudenmaan 3. vaihemaakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 14.12.2011	Vahvistettu ympäristöministeriössä 14.12.2012	3.vmk
Itä-Uudenmaan maakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 12.11.2007	Vahvistettu ympäristöministeriössä 15.2.2010	iumk
Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 24.5.2017 Maakuntavaltuuston päätöksestä tehtyjen valitusten käsittely on kesken HHO:ssa.	Maakuntahallitus määräsi 21.8.2017 maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.	4.vmk

Lukuohje

Uudenmaan maakuntakaavoissa käytetään aluevaraus-, kohde- ja viivamerkintöjä sekä ominaisuusmerkintöjä ja kehittämisperiaatemarkintöjä.

Aluevarausmerkinnöillä osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus ja ne ovat toisensa poissulkevia siten, että samalla alueella ei voi samanaikaisesti olla voimassa kahta eri aluevarausmerkintää. Esimerkiksi virkistysalue on aluevarausmerkintä.

Aluevarauksiin rinnastettavia kohdemerkintöjä käytetään kaavan mittakaavaan nähden pieniä alueita osoitettaessa tai kun tarkemman aluerajauksen määrittely on tarkoituksenmukaista vasta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kohdemerkintöjä käytetään esimerkiksi satamissa. Jos kohdemerkintä sijoittuu aluevarausmerkinnän päälle, sitä koskevat myös aluevarausmerkinnän suunnittelumääräykset.

Viivamerkinnöillä esitetään esimerkiksi liikenneyhteyksiä ja yhdyskuntateknisiä verkostoja.

Ominaisuusmerkintää käytetään osoittamaan niitä vähintään maakunnallisesti merkittäviä osa-alueiden erityisominaisuuksia, joiden säilyttäminen halutaan turvata tai joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon alueiden käyttöä suunniteltaessa. Ominaisuusmerkintää käytetään muun muassa valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen (RKY) osoittamisessa. Ominaisuusmerkintä voi olla päällekkäinen muiden kaavamerkintöjen kanssa. Aluevarausmerkintä osoittaa pääasiallisen maankäytön, mutta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon myös ominaisuusmerkinnät suunnittelumääräyksineen.

Kehittämisperiaatemarkinnöillä ja niihin liittyvillä määräyksillä osoitetaan ensisijaisesti alueita ja yhteyksiä, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta, mutta joita ei maakuntakaavan esitystarkkuuden, suunnittelutilanteen keskeneräisyyden tai muun vastaavan syyn takia ole tarkoituksenmukaista osoittaa selkeästi kohdennettuna aluevarauksena tai viivamerkintänä kartalla. Kehittämisperiaatemarkintä voi olla päällekkäinen aluevarausmerkinnän ja ominaisuusmerkinnän kanssa. Kehittämisperiaatemarkinnästä esimerkkinä on tiivistettävä alue - kehittämisperiaatemarkintä.

Asumista koskeva kehittämissuositus

Ympärivuotista asumista on ohjattava ensisijaisesti maakuntakaavan taajamatoimintojen alueille, tiivistettäviä alueita painottaen. Taajamatoimintojen ulkopuolelle suuntautuvaa asumista on ohjattava suunnitelmallisesti kyliin.

Laajoja aluekokonaisuuksia, jotka ovat muodostuneet väestömäärältään suuriksi, mutta toiminnallisesti yksipuolisiksi asuinalueiksi kehitetään monipuolistamalla niiden toiminnallista rakennetta. Kehittämiskeinoina käytetään maankäytön suunnittelun ohella kaupunkipoliittisia toimenpiteitä, joilla parannetaan tapauskohtaisesti alueiden sosiaalista, taloudellista ja/tai lähiympäristön tilaa. Alueen yhdyskuntarakennetta eheytetään palvelutason säilymistä ja parantamista tukevilla toimenpiteillä, työpaikkojen syntymistä edistävillä toimilla sekä paikalliskeskuksia kehittämällä.

Uusien alueiden suunnittelussa vältetään laajojen, yksinomaan asumiseen varattujen aluekokonaisuuksien muodostamista.

Helsingin seudun valkoisia alueita koskeva suunnittelumääräys

Alue, jolle maakuntakaavakartalla ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ohjattava taajamatoimintojen alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvittävä ja otettava huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet, sekä maa- ja metsätaloudellisesti, ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät pelto-, metsä ja muut luontoalueet ja vältettävä niiden tarpeetonta pirstomista.

Helsingin seutuun kuuluvat Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa ja Vihti.

Helsingin seudun ulkopuolisia valkoisia alueita koskeva kehittämissuositus

Alue, jolle maakuntakaavakartalla ei ole osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, on tarkoitettu ensisijaisesti maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien sivuelinkeinojen käyttöön. Alueelle suuntautuvaa asuin- ja työpaikkarakentamista on ohjattava taajamatoimintojen alueille ja kyliin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa muutakin vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvittävä ja otettava huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteet, sekä maa- ja metsätaloudellisesti, ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät pelto-, metsä ja muut luontoalueet ja vältettävä niiden tarpeetonta pirstomista.

Helsingin seudun ulkopuolisia kuntia ovat Askola, Hanko, Inkoo, Karkkila, Lapinjärvi, Lohja, Loviisa, Myrskylä, Porvoo, Pukkila, Raasepori ja Siuntio.

Koko aluetta koskeva suunnittelumääräys

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 2000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta ja ellei näissä suunnittelumääräyksissä muuta määrätä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto tunnetuista kiinteistä muinaisjäännöksistä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä sekä arvioitava arkeologisten selvitysten tarve.

Koko aluetta koskeva suunnittelusuositus

Paikallisten tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavan tuulivoima-alueiden ulkopuolella. Tämä edellyttää, että maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta.

Suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoima-alueiden ympäristövaikutukset, erityisesti maisemaan, kulttuuriympäristöön, luontoon ja elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset sekä liikenteen toiminnasta aiheutuvat rajoitteet.

Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia.

Merkintä ja Merkinnän selitys	Merkinnän kuvaus	Suunnittelumääräys	Kaava-tunnus
 <p>Taajamatoimintojen alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen, palvelu- ja työpaikka- sekä muihin taajamatoimintoihin varattavat rakentamisalueet. Merkintä sisältää taajamien sisäiset liikenneväylät sekä liikenteen tarvitsemat satama-, huolto-, varikko-, terminaali-, ratapiha- ja muut vastaavat alueet, ulkoilureitit, pyöräily- ja jalankulkureitit, paikalliskeskukset, yhdyskuntateknisen huollon alueet, muut erityisalueet, paikalliset suojelualueet sekä virkistys- ja puistoalueet.</p> <p>Taajamatoimintojen alue –merkintä ei estä maa- ja metsätalouksikäytössä olevien alueiden säilyttämistä tarvittaessa nykyisessä käytössään.</p>	<p>Aluetta suunnitellaan asumisen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota yhdyskunta-rakenteen eheyttämiseen. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava säään ääri-ilmiöihin.</p> <p>Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajoittuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000-verkoston kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on toimintojen sijoittelulla ja alueiden käytön riittävällä tehokkuudella edistettävä pyöräilyä, jalankulkua ja joukkoliikennettä tukevaa yhdyskuntarakennetta.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet sekä pyöräily- ja jalankulkuyhteydet seudullisille virkistysalueille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on myös turvattava paikalliskeskusten toimintaedellytykset sekä kiinnitettävä huomiota siihen, että päivittäistavarakaupan lähipalvelupisteitä varten on toteuttamismahdollisuuksia.</p> <p>Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sellaisen vähittäiskaupan, joka kaupan laatu huomioon ottaen voi sijoittua perustelluista syistä myös keskusta-alueiden ulkopuolelle, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppa, koon alaraja on Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa 30 000 k-m², Hyvinkäällä, Järvenpäässä, Keravalla, Kirkkonummella, Lohjalla, Mäntsälässä, Nurmijärvellä, Porvoossa, Raaseporissa, Sipoossa, Tuusulassa ja Vihdissä 10 000 k-m², Askolassa, Hangossa, Inkoossa, Karkkilassa, Loviisassa, Pornaisissa ja Siuntiossa 5 000 k-m² ja Lapinjärvellä, Myrskylässä ja Pukkilassa 2000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta. Muun erikoistavaran kaupan osalta koon alaraja on Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa 10 000 k-m², Askolassa, Hangossa, Hyvinkäällä, Inkoossa, Järvenpäässä, Karkkilassa, Keravalla, Kirkkonummella, Lohjalla, Loviisassa, Mäntsälässä, Nurmijärvellä, Pornaisissa, Porvoossa, Raaseporissa, Sipoossa, Siuntiossa, Tuusulassa ja Vihdissä 5000 k-m² ja Lapinjärvellä, Myrskylässä ja Pukkilassa 2000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta. Päivittäistavarakaupan osalta koon alaraja on Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa 5000 k-m² ja Uudenmaan muissa kunnissa 2000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta. 	<p>umk, 1.vmk, 2.vmk 4.vmk</p>

		<p>Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.</p> <p>Rakentamattomat rannat ovat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jollei erityinen tarve edellytä alueen osoittamista muuhun käyttöön.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus taajamatoimintojen alueella.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon ja turvattava raide- ja joukkoliikenteen kehittämisen vaatimat riittävät varikkoalueet. Suunniteltaessa muuta maankäyttöä olemassa olevien varikoiden alueille on varmistettava, että korvaava varikkokapasiteetti on toteutettu ennen olemassa olevan varikon toiminnan päättymistä.</p>	
 Tiivistettävä alue	<p>Merkintä on kehittämisperiaatemerkinä.</p> <p>Merkinnällä osoitetaan tiivistettävät taajama- ja keskustatoimintojen alueet, jotka tukeutuvat kestävään liikennejärjestelmään.</p>	<p>Aluetta on suunniteltava joukkoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn tukeutuvana kyseisen taajaman muuta aluetta tehokkaammin rakennettavana alueena.</p> <p>Yhdyskuntarakennetta tiivistettäessä on kiinnitettävä huomiota erityisesti alueen ominaispiirteisiin ja kulttuuriympäristöön, elinympäristön laatuun, ekologisen verkoston toimivuuteen sekä lähivirkistysalueiden riittävyteen.</p>	2.vmk, 4.vmk
 Taajamatoimintojen tai työpaikka-alueiden reservialue	<p>Merkintä on kehittämisperiaatemerkinä.</p> <p>Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä toteutettavat taajamatoimintojen alueet tai työpaikka-alueet.</p>	<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa toteuttaminen on ajoitettava pääsääntöisesti maakuntakaavan suunnittelukauden loppupuolelle.</p> <p>Kunta määrittelee alueen toteuttamisen tarkoituksenmukaisen ajoituksen suhteessa kyseisen taajaman tai kunnan osan alueen muihin käytettävissä oleviin taajamatoimintojen alueisiin ja työpaikkojen osalta suhteessa kunnan muihin käytettävissä oleviin työpaikkatoimintojen alueisiin.</p>	2.vmk
 Raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen alue	<p>Merkinnällä osoitetaan uusiin raideliikenneasemiin tukeutuvat taajamatoimintojen alueet.</p>	<p>Aluetta koskee taajamatoimintojen aluetta koskevan suunnitelmääräyksen lisäksi seuraava määräys: Kuntakaavoituksessa alueen maankäyttö on suunniteltava ja mitoitettava raideliikenteen toimintaedellytyksiä suosivaksi. Uuden aseman tarkempi sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Uuden raideliikenneyhteyden ja aseman suunnittelu sekä alueen maankäyttö tulee kytkeä toisiinsa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueen toteuttaminen tulee kytkeä uuden raideliikenneyhteyden ja aseman sitovaan toteuttamispäätökseen.</p> <p>Olemassa olevan raideliikenneyhteyden uuden aseman suunnittelu ja alueen maankäyttö tulee kytkeä toisiinsa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueen toteuttaminen tulee kytkeä uuden aseman sitovaan toteuttamispäätökseen.</p>	2.vmk, 4.vmk
 Raideliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisalue	<p>Merkintä on kehittämisperiaatemerkinä.</p> <p>Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä, pääasiassa maakuntakaavan suunnittelukauden jälkeen toteutettavat uusiin raideliikenneasemiin tukeutuvat alueet.</p>	<p>Ennen alueen yksityiskohtaisempaa suunnittelua alueen maankäyttö on ratkaistava maakuntakaavoituksessa.</p> <p>Alueelle ei tule suunnitella sellaista alueidenkäyttöä, joka estää tai merkittävästi haittaa alueen tulevaa käyttöä raideliikenteeseen tukeutuvan asemanseudun kehittämisalueena.</p>	2.vmk
 Kylä	<p>Kohdemerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät kylät, joihin ohjataan määrältään merkittävää asuin- ja työpaikkarakentamista.</p>	<p>Kylän sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tavoitteena on ympäröivää haja-asutusaluetta tiiviimpi rakentaminen.</p>	umk, 2.vmk

	Merkinnän mukaiset kylät ovat aluerakenteen kannalta keskeinen osa maakunnan kyläverkkoa.	Kylän suunnittelussa on otettava huomioon liikenteen ja vesihuollon järjestäminen, ekologiset yhteydet sekä kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.	
 Palvelujen alue	Kohdemerkinällä osoitetaan taajamien ulkopuoliset sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä vastaavien muiden palvelujen kohteet.	Alue on varattu ensisijaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon, vastaavien julkisluonteisten palvelujen sekä niitä tukevien toimintojen tarpeisiin. Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevarauksen rajoittavalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000-verkoston kuuluvalla tai valtioneuvoston verkoston ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolo-suhteisiin eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	umk, 2.vmk
 Palveluiden alue	Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle sijoittuvat maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät julkisen palveluiden ja hallinnon alueet.	Alue on varattu ensisijaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon sekä vastaavien julkisluonteisten palveluiden tarpeisiin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kulttuuriympäristön säilymiseen.	iумk
 Keskustatoimintojen alue Valtakunnan keskus	Aluevarausmerkinnällä osoitetaan Helsingin pääkeskuksessa sijaitseva valtakunnankeskus ja valtakunnallisten palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alue niihin liittyvine liikennealueineen ja puistoinen. Alue voi sisältää myös asumista.	Nämä suunnittelumääräykset koskevat valtakunnan keskusta, seutu- ja kuntakeskuksia sekä pääkaupunkiseudun aluekeskuksia. Kohdemerkinällä osoitettujen keskustatoimintojen alueiden sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa siten, että alueet muodostavat toiminnallisesti yhtenäisen keskustahakuisiin toimintoihin painottuvan kokonaisuuden.	2.vmk
 Keskustatoimintojen alue Seutukeskus	Kohdemerkinällä osoitetaan seutukeskusten keskustahakuisten palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueiden yleispiirteinen sijainti. Alue voi sisältää myös asumista sekä tarvittavat liikennealueet ja puistot. Keskustatoimintojen kohdemerkinät sisältävät osittain tai kokonaan kulttuurihistoriallisia alueita tai kohteita.	Keskustatoimintojen alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kaupunkikuvaan, viihtyisyyteen, omaleimaisuuteen sekä toimiviin kävely- ja pyöräily-yhteyksiin, pysäköinnin, huoltoliikenteen ja joukkoliikenteen järjestelyihin. Suunnittelussa on osoitettava riittävät alueet joukkoliikenteen vaihtopaikoille ja liityntäpysäköinnille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet sekä turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen myös osittain tai kokonaan keskustatoimintojen kohdemerkinän alle jäävillä alueilla ja kohteissa: Valtakunnallisesti merkittävien kulttuurihistoriallisten ympäristöjen (RKY 1993) tai valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen (RKY 2009) inventointeihin sisältyvät kohteet on lueteltu tämän asiakirjan lopussa.	2.vmk
 Keskustatoimintojen alue Kuntakeskus Pääkaupunkiseudun aluekeskus	Kohdemerkinällä osoitetaan kuntakeskusten ja pääkaupunkiseudun aluekeskusten keskustahakuisten palvelu-, hallinto- ja muiden toimintojen alueiden yleispiirteinen sijainti. Alue voi sisältää myös asumista sekä tarvittavat liikennealueet ja puistot. Keskustatoimintojen kohdemerkinät sisältävät osittain tai kokonaan kulttuurihistoriallisia alueita tai kohteita.	Keskustatoimintojen alueiden suunnittelussa on huolehdittava siitä, että keskusta-alueen käyttö ja toteuttaminen ei aiheuta keskustaan rajautuvalle tai sen lähetyvillä sijaitsevalle Natura 2000 –alueelle sellaisia haitallisia vaikutuksia merenlahtien vedenlaadulle ja vesiluonnolle, jotka merkittävästi heikentäisivät niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon. Kaikille keskustatoimintojen alueille voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Aluetta suunniteltaessa on varauduttava riittävään palvelutarjontaan. Vähittäiskaupan suuryksiköiden koko on mitoitettava sellaiseksi, että ne soveltuvat ympäristöönsä. Ne on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa siten, ettei niillä ole	2.vmk

		<p>merkittäviä haitallisia vaikutuksia muiden keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja että huolehditaan kaupan palveluverkon tasapainoisesta kehittämisestä. Suuryksikön toteuttaminen tulee kytkeä ajallisesti ympäröivien taajamatoimintojen toteuttamiseen.</p> <p>Valtakunnan keskuksen, pääkaupunkiseudun aluekeskusten (Kauniainen, Matinkylä-Olari, Leppävaara, Tapiola, Espoon keskus, Espoonlahti, Myyrmäki, Pakkala, Tikkurila, Hakunila, Koivukylä, Korso, Kivistö, Kannelmäki, Malmi, Itäkeskus ja Herttoniemi) sekä seutukeskusten (Hyvinkää, Lohja, Tammisaari ja Porvoo) sekä kuntakeskusten (Kerava, Järvenpää, Hyrylä, Kirkkonummi, Klaukkala, Loviisa, Nummela, Mäntsälä ja Söderkulla) vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei enimmäismitoiteta maakuntakaavalla.</p> <p>Raaseporin Karjaalla ja Sipoon Nikkilässä, Hangossa, Karkkilassa ja Nurmijärven kirkonkylässä keskustatoimintojen alueelle sijoitettavien vähittäiskaupan suuryksiköiden yhteenlaskettu kerrosala saa kussakin keskustassa olla enintään 30 000 k-m².</p> <p>Muille keskustatoimintojen alueille sijoitettavien vähittäiskaupan suuryksiköiden yhteenlaskettu kerrosala saa kussakin keskustassa olla enintään 20 000 k-m².</p>	
 <p>Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö</p>	<p>Kohdamerkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumiskohteet keskusta-toimintojen alueiden ulkopuolella. Niitä kehitetään sellaista kauppaa varten, joka vaatii paljon tilaa, ei kilpaile keskustaan sijoittuvan kaupan kanssa ja jonka tyypillinen asiointitiheys on pieni.</p>	<p>Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa sellaista merkitykseltään seudullista vähittäiskauppaa, joka kaupan laatu huomioon ottaen voi perustellusta syystä sijoittua myös keskusta-alueiden ulkopuolelle kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa. Uusia merkitykseltään seudullisia päivittäistavarakaupan suuryksiköitä saadaan osoittaa ainoastaan Espoon keskuksen pohjoispuolelle, Kehä III:n ja Turunväylän risteykseen (Espoon Lommila), jonne voidaan osoittaa päivittäistavarakauppaa enintään 10 000 k-m², joka sisältyy Lommilan vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitukseen.</p> <p>Vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitus on osoitettu taulukossa, joka on suunnittelumääräysten lopussa.</p> <p>Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.</p> <p>Kohdamerkinnällä osoitetun vähittäiskaupan suuryksikön sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisessa kaavoituksessa siten, että se muodostaa riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden. Merkitykseltään seudullista vähittäiskauppaa ei saa toteuttaa ennen ympäröivien taajamatoimintojen tai työpaikka-alueiden toteuttamista. Lisäksi on huolehdittava, että palvelut ovat mahdollisuuksien mukaan saavutettavissa kävellen, pyöräillen tai joukkoliikenteellä sekä edistetään sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja että liikenteestä aiheutuvat haitat ovat mahdollisimman vähäisiä.</p>	<p>umk, 2.vmk</p>
 <p>Työpaikka-alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan merkittävät taajamatoimintojen alueiden ulkopuoliset työpaikka-alueet.</p>	<p>Alue varataan ensisijaisesti työpaikkarakentamiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa merkittävää määrää uutta asumista. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luonto-arvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.</p> <p>Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alarajat ovat seuraavat:</p>	<p>2.vmk</p>

		<ul style="list-style-type: none"> Sellaisen vähittäiskaupan, joka kaupan laatu huomioon ottaen voi sijoittua perustelluista syistä myös keskusta-alueiden ulkopuolelle, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha – ja maatalouskauppa, koon alaraja on Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa 30 000 k-m², Hyvinkäällä, Järvenpäässä, Keravalla, Kirkkonummella, Lohjalla, Mäntsälässä, Nurmijärvellä, Porvoossa, Raaseporissa, Sipoossa, Tuusulassa ja Vihdissä 10 000 k-m² ja Askolassa, Hangossa, Inkoossa, Karkkilassa, Loviisassa, Pornaisissa ja Siuntiossa 5000 k-m² ja Lapinjärvellä, Myrskylässä ja Pukkilassa 2000 k-m², ellei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoiteta. <p>Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.</p>	
 Logistiikka-alue	<p>Merkinnällä osoitetaan laajoja yhtenäisiä alueita logistiikalle ja logistiikkaintensiiviselle teollisuudelle.</p> <p>Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.</p>	<p>Alue suunnitellaan logistiikkakeskuksille ja logistiikkaintensiiviselle teollisuudelle sekä niitä tukeville toimintoille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle ei tule osoittaa asumista eikä muuta alueelle soveltumatonta toimintaa. Alueelle tulee suunnitella laajoja yhtenäisiä alueita suurten logistiikkakeskusten toteuttamiselle.</p> <p>Uusi rakentaminen on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luontoarvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.</p> <p>Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajoittuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000-verkoston kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.</p>	4.vmk
 Teollisuusalue	<p>Merkinnällä osoitetaan muun yhdyskuntarakenteen ulkopuolella olevat erilliset teollisuustyöpaikka-alueet. Alueita osoitetaan sellaisia toimintoja varten, jotka toimintansa laadun, ympäristövaikutusten tai muun syyn vuoksi eivät voi sijaita asutuksen välittömässä läheisyydessä.</p>	<p>Alue varataan teollisuustyöpaikkarakentamiseen. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa tarkempien selvitysten perusteella ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä teollisuuslaitoksia ja/tai vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä laitoksia. Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet. Siltä osin kuin alueella varastoidaan ja/tai valmistetaan polttonesteitä tai muita vaarallisia aineita, alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa on huomioitava varastoinnin aiheuttamat ympäristöriskit. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäristöönsä tavalla, joka turvaa ympäristö- ja luonto-arvot sekä ottaa huomioon alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota hulevesien hallintaan ja varauduttava sään ääri-ilmiöihin.</p> <p>Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajoittuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000-verkoston kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.</p>	umk, 2.vmk 4.vmk

<p>T/kem</p> <p>Teollisuus- ja varastoalue, jolla on / jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueet, joille saa sijoittaa merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia. Näillä tarkoitetaan pääasiassa niitä laitoksia, joita koskee EU-direktiivi vaarallisten aineiden aiheuttamien suuronnettomuusriskien torjunnasta (ns. Seveso II –direktiivi)</p>	<p>Alueella toimiminen on tarkoitettu toteutettavaksi yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla, jossa on otettu huomioon alueen turvallisuusvaatimukset. Alueelle ei sallita asutusta, vapaa-ajan asutusta eikä yleisiä virkistysalueita. Alueelle ei myöskään sallita yleisölle tarkoitettuja kokoontumistiloja ja -alueita, kouluja, hoitolaitoksia eikä majoitusliikkeitä. Alueella sallitaan merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia, sekä teollisuuslaitoksia, jotka soveltuvat alueen kokonaisuuteen. Uuden toiminnan sijoittaminen alueelle tai olemassa olevan toiminnan merkittävä laajennus ei saa aiheuttaa laajennuksia suojavyöhykkeisiin (sv1 ja sv2). Lisäksi mahdolliset suuronnettomuus-vaikutukset on tutkittava. Alueella varastoitavien, käsiteltävien tai valmistettavien polttonesteiden tai muiden vaarallisten aineiden aiheuttamat ympäristöriskit on otettava huomioon lähiympäristön yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Teollisuus- ja varastoalue, jolla on / jolle saa sijoittaa merkittäviä, vaarallisia kemikaaleja valmistavia tai varastoivia laitoksia suunnittelussa on huolehdittava siitä, että teollisuusalueen käyttö ei aiheuta teollisuusalueeseen rajautuvalle tai sen lähetyvillä sijaitsevalle Natura 2000 -alueelle sellaisia haitallisia vaikutuksia suoalueen vesitasapainolle ja vedenlaadulle, merenlahtien vedenlaadulle ja vesiluonnolle, jotka merkittävästi heikentäisivät niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -alueisiin.</p>	<p>iunk</p>
<p></p> <p>Virkistysalue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitetut alueet.</p> <p>Merkintä sisältää virkistysalueella olemassa olevat sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeelliset paikalliset väylät.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäytödellytyksien säilyminen, alueen saavutettavuus, riittävä palvelu- ja varustetaso sekä ympäristöarvot ja osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella.</p> <p>Virkistysalueiden suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueiden ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.</p> <p>Virkistysalueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa vaikutusten arvioinnin perusteella yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeellisia paikallisia väyliä ja yhdyskuntateknisen huollon laitteita ja rakenteita. Välttämättömien väylien suunnittelussa on turvattava virkistysyhteyksien mahdollisimman esteetön ja turvallinen jatkuminen.</p>	<p>4.vmk</p>
<p></p> <p>Viheryhteystarve</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan virkistysalueverkostoon ja ekologiseen verkostoon kuuluvat viheryhteydet ja -alueet.</p> <p>Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.</p>	<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että merkinnällä osoitettu yhteys säilyy tai toteutuu tavalla, joka turvaa virkistys- ja ulkoilumahdollisuudet, alueen maisemiarvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen sekä lajiston liikkumismahdollisuudet.</p> <p>Viheryhteyden mitoituksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana sekä seudullisten ja paikallisten virkistystarpeiden yhteensovittamiseen siten, että olemassa olevat virkistykseen varatut tai siihen soveltuvat rakentamattomat alueet varataan yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa mahdollisuuksien mukaan virkistyskäyttöön.</p>	<p>umk, 1.vmk, 2.vmk, 4.vmk</p>
<p></p> <p>Luonnonsuojelualue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Niitä ovat kansallispuistot, luonnonpuistot ja muut luonnonsuojelualueet. Suojelualueiksi on osoitettu myös suojeluohjelmien alueita sekä Natura 2000 -ohjelman alueita siltä osin kuin päätösten yhteydessä on</p>	<p>Suojelualueiksi osoitetuille alueille ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai heikentävät niitä luonto- ja ympäristöarvoja, joiden perusteella alueesta on muodostettu luonnonsuojelualue tai tavoitteena on perustaa siitä sellainen. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus.</p>	<p>4.vmk</p>

	<p>toteuttamiskeinoksi esitetty luonnonsuojelulaki. Viranomaisen voi myös tehdä hallinnassaan olevaa aluetta koskevan muun kuin luonnonsuojelulakiin perustuvan suojelun turvaavan päätöksen.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>		
<p>MLY</p> <p>Metsätalous- valtainen alue, joka on laaja, yhtenäinen ja ekologisen verkoston kannalta merkittävä</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan pääasiassa metsätalousoikeudessa olevia, pinta-alaltaan laajoja ja yhtenäisiä metsäalueita, jotka ovat maakunnan ekologisen verkoston kannalta merkittäviä.</p> <p>Alueita käytetään pääasiallisen käyttötarkoituksen lisäksi myös muihin tarkoituksiin, kuten maanviljelyyn, haja-asutusluonteiseen rakentamiseen ja loma-asumiseen. Metsien hoitaminen ja käyttäminen alueella perustuu metsälain säädöksiin.</p> <p>Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.</p>	<p>Alueen suunnittelussa on turvattava metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset.</p> <p>Alueen säilyminen yhtenäisenä on turvattava välttämällä alueen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että syntyy alueen kokoon nähden vaikutuksiltaan laaja-alaisia, pysyviä tai pitkäkestoisia liikkumisesteitä.</p> <p>MLY-alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa vaikutusten arvioinnin perusteella yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeellisia paikallisia väyliä ja yhdyskuntateknisen huollon laitteita ja rakenteita. Välttämättömien väylien suunnittelussa on turvattava ekologisten yhteyksien mahdollisimman esteetön ja turvallinen jatkuminen.</p>	<p>1.vmk, 4.vmk</p>
<p>E</p> <p>Eriyisalue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla on tietty erityiskäyttötarkoitus ja mahdollisia liikkumisrajoituksia. Alueilla tai kohteilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>		<p>iумk</p>
<p>ET</p> <p>Yhdyskuntateknisen huollon alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntateknistä tai energiahuoltoa palvelevia laitteita tai rakenteita. Alueilla tai kohteilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alueen suunnittelussa ja käytön toteuttamisessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisillä ratkaisuilla tai riittävin suoja-aluein.</p>	<p>iумk</p>
<p>●—(ET)</p> <p>Yhdyskuntateknisen huollon alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueita yhdyskuntateknistä huoltoa, erityisesti vesihuoltoa, palvelevia laitteita varten.</p> <p>Laitosalue määritellään tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisillä ratkaisuilla ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet.</p>	<p>umk</p>
<p>●—(ET1)</p> <p>Yhdyskuntateknisen huollon alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alue Espoon Blominmäen jätevedenpuhdistamolle.</p> <p>Kohdemerkinnällä osoitettu puhdistamoalue määritellään tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisillä ratkaisuilla ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet. Suunnittelulla ei saa heikentää ympäröivän alueen luontoarvoja. Suunnittelulla on turvattava ympäröivän alueen virkistyskäyttö, ekologisen verkoston ja ulkoilureittien jatkuvuus sekä niiden yhteydet myös alueen ulkopuolelle. Puhdistamo tulee suunnitella siten, että syntyy mahdollisimman vähän liikkumista estäviä rakenteita.</p> <p>Suunnittelussa on turvattava Espoo – Salo –oikoradan linjaus ja radan toteuttamisedellytykset. Lisäksi on otettava huomioon puhdistamoalueen liikennejärjestelyiden kytkeytyminen ympäröivään liikenneverkkoon.</p>	<p>3.vmk</p>

<p>EN ●—(EN)</p> <p>Energiahuollon alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan energiahuoltoa palvelevia laitoksia tai rakenteita.</p> <p>Aluevarausmerkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p> <p>Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus ja yksiköiden määrä määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Alue varataan energiahuollon tarpeisiin.</p> <p>Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet.</p> <p>Mikäli Helsingin Hanasaaressa alueen käyttö voimalaitosalueena lakkaa, se varataan taajamatoimintojen alueeksi. Alueella säilyy suurmuuntoaseman varaus voimalaitoksen mahdollisesta siirtymisestä huolimatta.</p>	<p>umk, 1.vmk, 2.vmk</p>
<p>EN en</p> <p>Energiahuollon alue tai kohde</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan muita energiahuoltoa palvelevia laitoksia tai rakenteita kuin ydinvoimaloita. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alueen suunnittelussa ja käytön toteuttamisessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävien suoja-aluein. Alueella toimimisessa on otettava huomioon alueen turvallisuusvaatimukset. Alueelle ei saa sijoittaa ydinvoimaloita.</p>	<p>iumk</p>
<p>EN/y</p> <p>Energiahuollon alue, jolle saa sijoittaa ydinvoimaloita</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan energiahuollon alue, jolle saa sijoittaa ydinvoimaloita. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alueen suunnittelussa ja käytön toteuttamisessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävien suoja-aluein. Alueella toimimisessa on otettava huomioon alueen turvallisuusvaatimukset. Ennen alueen toteuttamista tulee selvittää energiahuollon alueen käyttöönoton aiheuttamat vaikutukset ja rajoitukset mahdollisen suojavyöhykkeen ja muun toiminnan osalta.</p>	<p>iumk</p>
<p>EJ</p> <p>Jätteenkäsittelyalue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan jätteiden vastaanottoa, käsittelyä ja loppusijoitusta palvelevat laitokset, rakenteet tai alueet. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus</p>	<p>Jätehuollon alueelle voidaan loppusijoittaa jätteitä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan jätehuollonalueelle osoittaa jäteraaka-aineen uusiokäyttöön, hyödyntämiseen ja jalostamiseen liittyvää yritys- ja teollisuustoimintaa.</p> <p>Jätteenkäsittelyalueen käyttö tulee suunnitella siten, että mahdollinen kiviainestenotto toiminta sovitetaan ajallisesti ja alueellisesti yhteen jätehuollon toimintojen kanssa.</p>	<p>iumk</p>
<p>EJ 1 ●—(EJ 1)</p> <p>Jätteenkäsittelyalue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan jätteiden vastaanottoon, käsittelyyn ja/tai loppusijoitukseen varatut alueet.</p> <p>Aluevarausmerkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p> <p>Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Alue varataan jätehuollon tarpeisiin.</p> <p>Alueen suunnittelussa on turvattava riittävä suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Alueelle tai sen välittömään läheisyyteen voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa jätemateriaalin hyödyntämiseen liittyvää tai alueelle muuten soveltuvaa yritys- ja teollisuustoimintaa.</p> <p>Alueen käyttö on suunniteltava siten, että alueilla, joilla on ominaisuusmerkinnällä osoitettu olevan maakunnan kiviainestuotannon kannalta merkittäviä kiviainesvaroja, mahdollinen ottotoiminta sovitetaan ajallisesti ja alueellisesti yhteen jätehuollon toimintojen kanssa.</p> <p>EJ1-alueella, jolle on kohdemerkinnällä osoitettu sijoitettavaksi myös jäte- ja energiahuollon alue EJ/EN, on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa turvattava EJ/EN -jäte- ja energiahuollon alueen toteuttamismahdollisuudet.</p>	<p>1.vmk</p>
<p>●—(EJ 2)</p> <p>Jätehuollon alue, jolla toiminta yhdyskuntajätteen kaatopaikka-alueena on päättynyt</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan suljettuja yhdyskuntajätteen kaatopaikka-alueita, joilla muu jätehuoltotoiminta voi jatkua. Tällaisia toimintoja ovat esimerkiksi siirtokuorma- ja hyötykäyttöasemat sekä jätemateriaalin hyödyntämiseen liittyvät yritys- ja teollisuustoiminnot.</p>	<p>Alue voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varata yhdyskuntateknisen huollon alueeksi, jolle voidaan sijoittaa jätehuollon toimintoja sekä jätemateriaalin hyödyntämiseen liittyvää tai alueelle muuten soveltuvaa yritystoimintaa. Alueelle ei kuitenkaan saa osoittaa yhdyskuntajätteen loppusijoitusaluetta.</p>	<p>1.vmk</p>

<p>EJ3</p> <p>●—(EJ3)</p> <p>Ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattu alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka varataan louheen ja puhtaiden ylijäämämaiden käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoitukseen.</p> <p>Aluevarausmerkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p> <p>Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Alue varataan louheen ja puhtaiden ylijäämämaiden käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoitukseen.</p> <p>Alueen suunnittelussa on turvattava riittävä suoja-alue ympäristö-haittojen vähentämiseksi. Alueelle tai sen välittömään läheisyyteen voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa näiden aineiden hyödyntämiseen liittyvää tai alueelle muuten soveltuvaa yritystoimintaa.</p> <p>Alueen käyttö on suunniteltava siten, että alueilla, joilla on ominaisuusmerkinnällä osoitettu olevan maakunnan kiviainestuotannon kannalta merkittäviä kiviainesvaroja, kyseiset toiminnot sovitaan ajallisesti ja alueellisesti yhteen.</p> <p>EJ3-alueella, jolle on kohdemerkinnällä osoitettu sijoitettavaksi myös jätteenkäsittelyalue EJ1, on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa turvattava EJ1-jätteenkäsittelyalueen toteuttamismahdollisuudet.</p>	<p>1.vmk</p>
<p>●—(EJ3/V)</p> <p>Ylijäämämaiden loppusijoitukseen varattu alue, joka käytön jälkeen varataan virkistykseen ja ulkoiluun</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka varataan louheen ja puhtaiden ylijäämämaiden käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoitukseen. Toiminnan päätyttyä alueet kunnostetaan palvelemaan virkistykseen ja ulkoilun tarpeita.</p> <p>Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Alue varataan louheen ja puhtaiden ylijäämämaiden käsittelyyn, varastointiin ja loppusijoitukseen. Toiminnan päätyttyä alue varataan virkistykseen ja ulkoiluun, mikä on otettava alueen suunnittelussa ja täyttötoiminnassa huomioon.</p>	<p>1.vmk</p>
<p>●—(EJ/EN)</p> <p>Jäte- ja energiahuollon alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja energia- ja jätehuoltoa palvelevia laitoksia varten. Laitoksista voidaan toteuttaa yksi tai useampia.</p> <p>Merkinnällä on osoitettu Vantaan Långmossebergenin; Helsingin Kivikon, Lohjan Kirkniemen sekä Espoon Ämmässuon ja Juvanmalmin alueet.</p>	<p>Alue voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varata jätepoltoainetta käyttävälle voimalaitokselle. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sijoittaa myös muita jätehuollon ja/tai energiahuollon toimintoja, mutta ei kuitenkaan jätteen loppusijoituspaikkaa Espoon Ämmässuota lukuun ottamatta.</p>	<p>1.vmk</p>
<p>EP</p> <p>Puolustusvoimien alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joilla liikkuminen saattaa olla turvallisuus- ym. syistä rajoitettua.</p> <p><i>Ympäristöministeriön Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan vahvistamispäätöksen (30.10.2014) mukaisesti Tuusulan Rykmentinpuiston alueelle jää voimaan Uudenmaan maakuntakaavan EP – kaavamerkinnän kuvaus:</i> Merkinnällä osoitetaan sellaiset puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu.</p>	<p>Alue varataan puolustusvoimien käyttöön.</p> <p>Mikäli taajamatoimintojen alueisiin kiinteästi liittyvät alueet Helsingin Santahaminassa ja Raaseporin Dragsvikissä vapautuvat puolustusvoimien käytöstä, ne varataan vapautuvilta osiltaan taajamatoimintojen alueeksi.</p> <p><i>Ympäristöministeriön Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan vahvistamispäätöksen (30.10.2014) mukaisesti Tuusulan Rykmentinpuiston alueelle jää voimaan Uudenmaan maakuntakaavan EP –kaavamerkinnän määräys:</i> Alue varataan puolustusvoimien käyttöön. Mikäli taajamatoimintojen alueisiin kiinteästi liittyvät alueet Helsingin Santahaminassa, Tammisaaren Dragsvikissä ja Tuusulan Hyrylässä vapautuvat puolustusvoimien käytöstä ne varataan vapautuvilta osin taajamatoimintojen alueeksi.</p>	<p>umk, 2.vmk</p>
<p>EP</p> <p>Puolustusvoimien alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan sellaiset puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat alueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu.</p>	<p>Alue varataan puolustusvoimien käyttöön.</p>	<p>iunk</p>

<p>EP/u</p> <p>Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoiminta</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien alueet, joiden toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoiminta.</p>	<p>Alue varataan puolustusvoimien käyttöön. Mikäli alue vapautuu puolustusvoimien käytöstä, se varataan virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoimintaan.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristö- ja luontoarvojen säilyminen.</p>	<p>umk 2.vmk</p>
<p>SL/ep</p> <p>Luonnonsuojelualue, joka on puolustusvoimien käytössä</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä olevat Sipoon Hindsbyssä ja Hangon Syndalenissa sijaitsevat luonnonsuojelualueeseen kuuluvat alueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu.</p>	<p>Alue on ensisijaisesti luonnonsuojelualue, jolla on otettava huomioon puolustusvoimien käyttöön liittyvät tarpeet.</p>	<p>4.vmk</p>
<p>EY</p> <p>Erityisalue, jonka käyttö on tarkoitusta määrittänyt yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan erityisalueet Espoon Ämmässuon kaatopaikkaan rajoittuvassa Kulmakorvessa ja Vantaan lentokenttäalueeseen rajoittuvassa Lavangossa. Alueille voidaan suunnitella useita erilaisia erityistoimintoja, jotka sopeutuvat ympäröivään maankäyttöön.</p>	<p>Alue varataan erityiskäyttöön.</p> <p>Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueelle sijoitettavien toimintojen sopeutuminen ympäröivään maankäyttöön.</p>	<p>umk</p>
<p>EA <small>ea</small></p> <p>Ampumaradan alue tai kohde</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ampumaradat.</p>	<p>Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon kunkin ampumalajin asettamat vaatimukset alueelle. Alueen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisillä ratkaisuin ja / tai riittävien suoja-aluein. Alueilla tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun. Ampumaradan alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen luonnonarvojen ja kulttuuriympäristön ominaispiirteiden säilyminen.</p>	<p>iump</p>
<p> am</p> <p>Ampumarata</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan merkitykseltään maakunnalliset tai maakunnallisiksi kehitettävät ampumaradat.</p>	<p>Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään maakunnallinen ampumarata.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvittävä ja otettava huomioon ampumaradan ympäristöönsä aiheuttama melu.</p> <p>Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisillä ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet.</p>	<p>1.vmk</p>
<p> mr</p> <p>Moottoriurheilurata</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan merkitykseltään maakunnalliset tai maakunnallisiksi kehitettävät moottoriurheiluradat.</p>	<p>Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa merkitykseltään maakunnallinen moottoriurheilurata.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvittävä ja otettava huomioon moottoriurheiluradan ympäristöönsä aiheuttama melu.</p> <p>Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisillä ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet.</p>	<p>1.vmk</p>
<p> EOK</p> <p>Kiviainestenottoalue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueita harju- ja kalliokiviainestenottoon. Harju- ja kalliokiviainesten ottotoiminta perustuu maa-aineslain säädoiksiin.</p>	<p>(EO) Alueiden käyttöönottoa suunniteltaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun, alueen maisemointiin, riittävien suojavyöhykkeiden osoittamiseen lähimmälle asutukselle, toimiviin raskaanliikenteen yhteyksiin sekä käytettävä parhaita mahdollisia teknisiä ja muita menetelmiä toiminnan ympäristölle aiheuttamien häirttekijöiden vähentämiseksi.</p>	<p>iump</p>

 <p>Alue, jolla sijaitsee merkittäviä kiviainesvarantoja</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä sora-, hiekka- tai kalliokiviainesvarantoja. Alueiden rajaukset ovat yleispiirteisiä ja ne tarkentuvat arvioitaessa ottamisedellytyksiä maa-aineslain edellyttämällä tavalla.</p>	<p>Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä huomiota kiviainesten ottoedellytysten säilymiseen.</p> <p>Kiviainesten ottoa suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon maakuntakaavassa tai muussa oikeusvaikutteisessa suunnitelmassa osoitettu alueen varsinainen käyttötarkoitus.</p>	<p>1.vmk</p>
 <p>Liikennealue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueita merkittävää kansainvälistä satamatoimintaa, lentotoimintaa, muuta ilmailua sekä niihin liittyvää muuta toimintaa varten.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>	<p>Helsinki-Vantaan lentoaseman liikennealueella merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat seuraavat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Muun erikoistavaran kaupan osalta koon alaraja on 10000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta. - Päivittäistavara-kaupan osalta koon alaraja on 5000k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta. <p>Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.</p>	<p>umk, 4.vmk</p>
 <p>Satama</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alueita valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävää satamatoimintaa sekä siihen liittyvää muuta toimintaa varten.</p> <p>Satama-alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.</p>		<p>4.vmk</p>
 <p>Vierassatama</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan pääkaupunkiseudun ulkopuolella veneilyverkostojen maakunnallisen kehittämisen kannalta merkittävät, nykyiset tai kehitettävät vierassatamat.</p> <p>Vierassatama-alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>		<p>umk</p>
 <p>Venesatama</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät veneilyverkostojen osana toimivat venesatamat ja -alueet.</p>	<p>Alue varataan pienveneilyn tarpeisiin sekä yleiseen virkistykseen. Alueen suunnittelussa tulee turvata veneliikenteen tarpeet, alueen saavutettavuus sekä ympäristöarvot.</p>	<p>iumpk</p>
 <p>Lentoasema tai -kenttä</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan alue-tarpeeltaan pienet lentoasemat ja -kentät.</p> <p>Lentoasema- tai -kenttäalueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p> <p>Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.</p>	<p>Alueen käyttö on suunniteltava siten, että toiminnasta aiheutuvat ympäristöhäiriöt ovat mahdollisimman vähäiset.</p>	<p>umk, 4.vmk</p>

 Moottoriväylä	Merkinnällä osoitetaan moottori- ja moottoriliikennetiet sekä moottorikadut. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Maakuntakaavakartalle merkitty tieyhteys voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa esittää riittävin perustein teknisesti tai toiminnallisesti alemmanluokkaisena. Tiensuunnittelussa on otettava huomioon seudulliset ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeet, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristö, maisema, pohja- ja pintavesien suojelu sekä lajiston liikkuminen.	umk, 2.vmk
 Valtatie/kantatie	Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet sekä niihin liittyvät kadut. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Tien, väylän tai liittymän suunnittelussa on huolehdittava siitä, että se ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta liikenneväylään rajoittuvalla tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	umk, 2.vmk
 Seututie	Merkinnällä osoitetaan seututiet ja niihin liittyvät kadut. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		umk, 2.vmk 4.vmk
 Yhdystie	Merkinnällä osoitetaan yhdystiet ja niihin liittyvät kadut, jotka yhdistävät taajamatoimintojen alueita ja kyliä ylempiluokkaiseen tieverkkoon. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		umk, 2.vmk
 Eritasoliittymä	Merkinnällä osoitetaan eritasoliittymät, jotka yhdistävät maakuntakaavassa osoitettuja teitä ja katuja. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		umk, 2.vmk
 Päärata	Merkinnällä osoitetaan pääradat. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Radan suunnittelussa on otettava huomioon seudulliset ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeet, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot, pohja- ja pintavesien suojelu sekä lajiston liikkuminen. Radan suunnittelussa on huolehdittava siitä, että liikenneväylä ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta liikenneväylään rajoittuvalla tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	umk, 2.vmk
 Yhdysrata	Merkinnällä osoitetaan yhdysradat. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Radan suunnittelussa on otettava huomioon seudulliset ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeet, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot, pohja- ja pintavesien suojelu sekä lajiston liikkuminen.	umk, 2.vmk
 Seutuliiikenteen rata	Merkinnällä osoitetaan seudullisen henkilöliikenteen radat ja metroradat. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		umk
 Liikennetunneli	Merkinnällä osoitetaan tien tai radan tunneliosuus. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Tunnelimerkintä osoittaa seudun yhdyskuntarakenteen, luonnonympäristön, ulkoilumahdollisuuksien ja lajiston esteettömän liikkumisen kannalta tarpeellisen liikenneväylän tunneliosuuden. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon luonto-, kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot sekä pohja- ja pintavesien suojelu. Liikennetunnelia suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta	umk, 2.vmk

		liikennetunnelin linjauksella tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	
 Liikennetunnelin ohjeellinen linjaus	Merkinillä osoitetaan tien tai radan ohjeellinen tunneliosuus. Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.	Tunnelimerkintä osoittaa liikenneväylän tunneliosuuden ohjeellisen sijainnin. Tunnelin tarkka sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon luonto-, kulttuuriympäristö- ja maisema-arvot sekä pohja- ja pintavesien suojelu. Liikennetunnelia suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta liikennetunnelin linjauksella tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	2.vmk, 4.vmk
 Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa ohjeellisen tai vaihtoehdoisen linjauksen	Merkinillä osoitetaan vaihtoehtoisia liikenneväylien linjauksia silloin, kun maakuntakaavassa on useampi käyttökelpoinen linjausvaihtoehto. Ohjeellista linjausta tarkoittavalla merkinillä osoitetaan liikenneväylä silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta. Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.	Tie- ja radansuunnittelussa on otettava huomioon seudulliset ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeet, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristö, maisema, pohja- ja pintavesien suojelu sekä lajiston liikkuminen. Tie- ja radansuunnittelussa on huolehdittava siitä, että liikenneväylä ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta liikenneväylään rajoittuvalla tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia pohjavesiin, vesistövirtaamiin, vesiluonnolle, vesialueiden pohjaolosuhteisiin, melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	umk, 2.vmk 4.vmk
 Liikenteen yhteystarve	Merkinillä osoitetaan liikenteen yhteystarpeet sekä Helsinki - Tallinna välin liikenneyhteyksien kehittämistarpeet mukaan lukien lautta-, raide- ja helikopteryhteydet.	Seuraavat yhteydet on suunniteltava ensisijaisesti joukkoliikenneyhteytenä: <ul style="list-style-type: none"> • Helsingin keskustasta Laajasaloon • Sipoon Söderkullasta Porvoon suuntaan • Espoon Kivenlahdesta Kirkkonummen suuntaan • Nurmijärven Klaukkalasta Rajamäelle 	2.vmk
 Joukkoliikenteen vaihtopaikka	Kohdamerkinillä osoitetaan keskustatoimintojen alueiden ulkopuolisten, seudullisesti merkittävien joukkoliikenteen vaihtopaikkojen yleispiirteinen sijainti.	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle tulee varata sujuvat reitit joukkoliikenteelle ja riittävät alueet vaihtopysäkeille, joilla voidaan vaihtaa sujuvasti joukkoliikennemuodosta ja -linjastosta toiseen.	2.vmk
 Liityntäpysäköinti-paikka	Kohdamerkinillä osoitetaan keskustatoimintojen alueiden ulkopuolisten, seudullisesti merkittävien liityntäpysäköintialueiden yleispiirteinen sijainti.	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueelle tulee varata riittävästi tilaa liityntäpysäköinnille sekä järjestää lyhyet ja sujuvat yhteydet liityntäpysäköintialueelta pysäkeille ja pysäkkiparien välillä.	2.vmk

 Pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli	Merkintä on kehittämisperiaatemerkinä. Merkinnällä osoitetaan pääkaupunkiseudun merkittävimmät poikittaiset joukkoliikenneyhteydet.	Yhteysväli voidaan toteuttaa joko raide- tai linja-autoyhteytenä. Yhteysvälien tarkempi sijainti määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että ne vahvistavat pääkaupunkiseudun verkostomaista rakennetta. Yhteysväli on suunniteltava siten, että se kytkeytyy pääkaupunkiseudun sisäiseen ja sen ulkopuolelta tulevaan joukkoliikenteeseen joukkoliikenteen vaihtopaikoissa.	2.vmk
 Laivaväylä	Merkinnällä osoitetaan kansainvälisesti, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävät laivaväylät. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		umk, 4.vmk
 Veneväylä	Merkinnällä osoitetaan alueellisesti merkittävät veneilyn runkoväylät. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		umk, 4.vmk
 Ulkoilureitti	Merkinnällä osoitetaan taajamatoimintojen alueiden, luonnonsuojelualueiden ja virkistysalueiden ulkopuoliset maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkoilureitit. Merkintä on ohjeellinen ja linjaus osoittaa ensisijaisesti yhteystarpeen. Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureittien toteuttamisedellytykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä. Yksityiskohtaisessa reittisuunnittelussa on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevan tiestön ja poluston käyttömahdollisuuksia. Taajamissa ja virkistysalueilla ulkoilureitit on johdettava alueiden sisäisille ulkoilun ja kevyen liikenteen väyliille.	umk, 2.vmk, 4.vmk
 400 kV voimajohto	Merkinnällä osoitetaan 400 kV:n voimajohdot. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Voimajohtojen ja tasavirtakaapelien linjauksia suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että linjaus ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta linjauksella tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000-verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000-verkostoon.	umk, 2.vmk
 400 kV voimalinjan ohjeellinen linjaus	Katkoviivamerkinällä osoitetaan 400 kV:n voimalinjojen ohjeelliset linjaukset.		umk, 1.vmk
 110 kV voimajohto	Merkinnällä osoitetaan 110 kV:n voimajohdot. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus		umk, 2.vmk
 110 kV voimajohdon ohjeellinen linjaus	Katkoviivamerkinällä osoitetaan ohjeelliset 110 kV:n voimajohtojen linjaukset. Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.	umk, 1.vmk, 2.vmk	

 Estlink 1	Merkinnällä osoitetaan tasavirtakaapelin Estlink1 yleispiirteinen sijainti. Merkintään liittyy MRL 33§:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		2.vmk
 Estlink 2	Merkinnällä osoitetaan tasavirtakaapelin Estlink 2 yleispiirteinen sijainti. Merkintään liittyy MRL 33§:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		2.vmk
 110 kV voimajohdon tai merkittävän merikaapelin yhteystarve	Yhteystarverkinnällä osoitetaan 110 kV:n voimajohtojen tai merkittävien merikaapeliin yhteystarpeet, joiden osalta ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ei ole mahdollista.		2.vmk
 Raakavesitunneli	Merkinnällä osoitetaan Päijännetunneli sekä muut raakavesitunnelit. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Tunnelin välittömässä läheisyydessä on alueiden käytön ja toimenpiteiden suunnittelussa otettava huomioon, ettei vaaranneta tunnelia eikä sen veden laatua.	umk
 Vesijohto	Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävä Loviisan seudun vesi Oy:n runkovesijohto. Merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Vesijohdon välittömässä läheisyydessä on alueiden käytön ja toimenpiteiden suunnittelussa otettava huomioon, ettei vesijohtoa eikä sen veden laatua vaaranneta.	iumk
 Jätevesitunneli	Merkinnällä osoitetaan Keski-Uudenmaan meriviemärijärjestelmään kuuluva jätevesitunneli sekä pääkaupunkiseudun jäteveden puhdistamoiden purkutunnelit. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.		umk
 Siirtoviemäri	Merkinnällä osoitetaan merkittävimmät seudulliset siirtoviemärit. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Siirtoviemäriä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta siirtoviemäriin linjauksella tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	umk, 2.vmk
 Siirtoviemäri	Merkinnällä osoitetaan siirtoviemäri. Merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.		iumk
 Siirtoviemäriin ohjeellinen linjaus	Katkoviivamerkinällä osoitetaan merkittävien seudullisten siirtoviemäreiden ohjeelliset linjaukset.	Siirtoviemäriä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta siirtoviemäriin linjauksella tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia	umk, 2.vmk

	Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.	vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	
 Siirtoviemärin ohjeellinen linjaus	Katkoviivamerkinnällä osoitetaan merkittävien seudullisten / alueellisten siirtoviemäreiden ohjeelliset linjaukset.	Siirtoviemäriä ja varapurkuyhteyksiä suunniteltaessa on luonnonarvoille ja ympäristölle aiheutuvat merkittävät haitat estettävä teknisin ratkaisuin. Siirtoviemäriä ja varapurkuyhteyksiä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta siirtoviemärin linjauksella, varapurkuyhteyksillä tai niiden läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon, vesikasvillisuuteen tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.	3.vmk
 Kaukolämpöputken yhteystarve	Merkinnällä osoitetaan Kilpilahdesta Vuosaareen kulkevan kaukolämpöputken yhteystarve.		iumk
 Maakaasun runkoputki	Merkinnällä osoitetaan korkeapaineiset (yli 40 bar) maakaasuputket. Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.	Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon maakaasuputkiston suojaetäisyyksistä annetut määräykset. Maakaasun runkoputken linjauksia suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että linjaus ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta linjauksella tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000- verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000- verkostoon.	umk, 2.vmk, iumk
 Maakaasun runkoputken ohjeellinen linjaus	Merkinnällä osoitetaan korkeapaineisten (yli 40 bar) maakaasuputkien ohjeelliset linjaukset. Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.		umk, 1.vmk 4.vmk
 Maakaasun runkoputken yhteystarve	Merkinnällä osoitetaan maakaasuputken yhteystarve Kilpilahden teollisuusalueelle.	Uudet maakaasuputkilinjauksen ensisijaisena yhteytenä tulee selvittää mahdollisuus toteuttaa kaasuputki olemassa olevan Kilpilahdesta Sipoon Martinkylän venttiiliasemalle menevän linjauksen rinnakkaisputkena. Maakaasuputken tarkempi sijainti ja toteuttaminen ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.	iumk
 Ohjeellinen pääöljyputki	Merkinnällä osoitetaan ohjeellisen pääöljyputken yleispiirteinen sijainti.	Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon ohjeellinen pääöljyputki.	iumk
 Tuulivoiman tuotantoon soveltuva alue	Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät tuulivoiman tuotantoon soveltuvat alueet. Maakunnallisella tuulivoiman tuotantoon soveltuvalla alueella tarkoitetaan sellaista aluetta, jonne on mahdollista sijoittaa vähintään 10 tuulivoimayksikköä.	Tuulivoiman tuotantoon soveltuvien alueiden sijainti ja laajuus sekä toteuttamisedellytykset selvitetään ja määritellään tarkemmin yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tuulivoima-alueiden ympäristövaikutukset, erityisesti maisemaan, kulttuuriympäristöön, luontotyyppiin, lajistoon ja elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset, liikenteen toiminnasta aiheutuvat rajoitteet sekä yhteisvaikutukset muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja ratkaistaessa alueelle sijoitettavien tuulivoimayksiköiden määrä on otettava huomioon alueen	umk, 4.vmk

	<p>Merkintään ei liity MRL:n 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.</p>	<p>sijainti ja merkitys lintujen pesimä-, ruokailu-, levähdys- ja läpimuuttoalueena.</p> <p>Alueen käyttöä suunniteltaessa ja ratkaistaessa alueelle sijoitettavien tuulivoimayksiköiden määrä on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajoittuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota on kiinnitettävä Natura-alueen niihin luonnonarvoihin, jotka perustuvat alueen merkitykseen linnuston pesimä-, ruokailu- ja levähdysalueina.</p> <p>Suunnittelussa on turvattava valtakunnallisten maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilyminen.</p> <p>Aluetta suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Alueen suunnittelussa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset ja otettava erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet.</p>	
<p>Vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan pintavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä.</p>	<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei vesialueen käyttöä vedenhankintaan vaaranneta.</p>	umk
<p>Pohjavesialue</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä.</p>	<p>Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vähennä pysyvästi pohjaveden määrää tai heikennä sen laatua.</p>	4. vmk
<p>Lentomelualue 1</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan Helsinki – Vantaan lentoaseman melualue, jolla melutaso L_{DEN} on 55 – 60 dBA.</p>	<p>Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa saa osoittaa uutta melun haittavaikutuksille herkkää toimintaa. Alueella jo olevan asutuksen ja muun melulle herkän toiminnan säilyttäminen ja täydentäminen on mahdollista.</p>	umk
<p>Lentomelualue 2</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan Helsinki – Vantaan lentoaseman melualue, jolla melutaso L_{DEN} on yli 60 dBA.</p>	<p>Alueelle ei yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa saa osoittaa asuinrakentamista eikä sairaaloiden yms. laitosten rakentamista tai muiden sellaisten toimintojen sijoittamista, jotka ovat herkkiä melun haitoille.</p>	umk
<p>Puolustusvoimien melualue (L_{Aeq} 7-22 yli 55dB)</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampumatoimintoista johtuvat melualueet, joilla melutaso (L_{Aeq} 7-22) on yli 55dB.</p>	<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on puolustusvoimien hallinnassa olevien alueiden ulkopuolisilla alueilla toimintojen sijoittelulla ja rakennusten rakenteilla vähennettävä ampumamelusta aiheutuvia haittoja.</p> <p>Puolustusvoimien hallinnassa olevan alueen suunnittelussa ja käytössä on pyrittävä vähentämään haittoja puolustusvoimien alueen ulkopuolisella melualueella sijaitsevalle asutukselle ja muille, melulle herkille toiminnoille.</p>	2.vmk
<p>Kilpilahden konsultointivyöhyke</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä ja varastoivia tuotantolaitoksia sekä varastoalueita ympäröivä konsultointivyöhyke. Vyöhyke perustuu Seveso II – direktiiviin</p> <p>Itä-Uudenmaan maakunnassa Seveso II -direktiivin mukaisia laitoksia tai varastoja sijaitsee Kilpilahden teollisuusalueella sekä Valkon satama-alueella.</p>	<p>Konsultointivyöhykkeellä ei sallita uusia asutustaajamia. Alueella sallitaan maa- ja metsätalous. Suunniteltaessa toimintojen sijoittamista vyöhykkeen sisälle on pyydyttävä pelastusviranomaisen ja tarvittaessa Turvatekniikan keskuksen (TUKES) lausunto.</p>	iunk

 <p>Kilpilahden suojavyöhyke 1</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä ja varastoivia tuotantolaitoksia sekä varastoalueita ympäröivä sisempi suojavyöhyke. Vyöhyke perustuu erikseen määriteltyihin tapauskohtaisiin suojaetäisyyksiin</p>	<p>Suojavyöhykkeelle ei sallita uutta asutusta, eikä olemassa olevaa asutusta saa täydentää tai laajentaa. Alueelle ei sallita myöskään uutta vapaa-ajanasutusta eikä yleisiä virkistysalueita. Vyöhykkeellä ei sallita yleisölle tarkoitettuja kokoontumistiloja ja -alueita, kouluja, hoitolaitoksia eikä julkisia majoitusliikkeitä. Alueella sallitaan muuta teollisuutta ja varastointia, joka soveltuu toiminnoiltaan kokonaisuuteen ja jossa on vain vähäisessä määrin asiakaspalvelutoimintaa.</p>	<p>iumk</p>
 <p>Kilpilahden suojavyöhyke 2</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä ja varastoivia tuotantolaitoksia sekä varastoalueita ympäröivä ulompi suojavyöhyke. Vyöhyke perustuu erikseen määriteltyihin tapauskohtaisiin suojaetäisyyksiin.</p>	<p>Suojavyöhykkeelle ei sallita uutta asutusta, uutta vapaa-ajanasutusta eikä yleisiä virkistysalueita. Vyöhykkeellä ei sallita myöskään kouluja, hoitolaitoksia eikä julkisia majoitusliikkeitä tai julkisia palveluita, kauppoja tai kokoontumistiloja joissa oleskelee tai vieraillee merkittäviä kävijämääriä.</p> <p>Suojavyöhykkeellä sallitaan teollisuutta, konttoreita sekä maa- ja metsätalouden harjoittamista.</p>	<p>iumk</p>
 <p>Ydinvoimaloiden suojavyöhyke</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan ydinvoimaloiden suojavyöhyke.</p>	<p>Suojavyöhykkeelle toimintoja suunniteltaessa ja toteutettaessa noudatetaan mitä Säteilyturvakeskuksen ohjeistuksessa (YVL 1.10) todetaan. Ennen toimenpiteisiin ryhtymistä on viranomaisille, erityisesti Säteilyturvakeskukselle (STUK), varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</p>	<p>iumk</p>
 <p>Ampumaradan suojavyöhyke</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tai seudullisesti merkittävien ampumaratojen suojavyöhykkeet.</p>	<p>Ampumaradan ympärille osoitetaan suojavyöhyke toiminnan aiheuttaman melun ja muiden ympäristöhäiriöiden takia. Alueelle rakentaminen tulee perustua yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Alueen järjestelyssä on erityistä huomiota kiinnitettävä ympäristönsuojeluun.</p>	<p>iumk</p>
 <p>Jätteenkäsittelyalueen suojavyöhyke</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan jätteenkäsittelyalueiden suojavyöhykkeet.</p>	<p>Jätteenkäsittelyalueen ympärille osoitetaan n. 500 metrin suojavyöhyke (ej) toiminnan mahdollisesti aiheuttamien ympäristöhäiriöiden ehkäisemiseksi ja jätteenkäsittelyn häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi. Jätteiden käsittelyssä ja alueen muussa järjestelyssä on erityistä huomiota kiinnitettävä ympäristönsuojeluun. Alueella rakentaminen tulee perustua yksityiskohtaisempaan suunnitteluun.</p>	<p>iumk</p>
 <p>Natura 2000 – verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksien mukaiset sekä valtioneuvoston tekemän ohjelman täydennysehdotuksen mukaiset Natura 2000 -ohjelman alueet. Maa- ja vesialueet osoitetaan rasterimerkinnällä ja jokikohteet viivamerkinnällä.</p> <p>Luonnonsuojelulain perusteella alueelle tai sen läheisyyteen ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka merkittävästi heikentävät niitä lintudirektiivin tai luontodirektiivin mukaisia luonnonarvoja, joiden perusteella alue on otettu ohjelmaan.</p>		<p>umk, 2.vmk, 4.vmk</p>
 <p>Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009)</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet, tiet ja kohteet (RKY 2009).</p> <p>Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.</p>	<p>Alueiden käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.</p>	<p>4.vmk</p>

 <p>Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (valtioneuvoston päätös 1995)</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti arvokkaat maaseudun maisema-alueet sekä maisemanähtävyydet.</p> <p>Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.</p>	<p>Alueiden käytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.</p>	<p>4.vmk</p>
 <p>Maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt, jotka käsittävät sekä maisema- että rakennetun kulttuuriympäristön alueita.</p> <p>Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.</p>	<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on otettava huomioon maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön vaaliminen.</p> <p>Kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa.</p>	<p>4.vmk</p>
 <p>Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja.</p> <p>Merkinnällä osoitetaan harjujen-suojeluohjelman mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat harjualueet, vahvistettujen maakuntakaavojen arvokkaat harjualueet, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kalliomaisema-alueet, maakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat sekä tuuli- ja rantakerrostumat.</p> <p>Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.</p> <p>Merkintään ei liity MRL 33 §:n 1. momentin mukaista rakentamisrajoitusta.</p>	<p>Alueidenkäyttö on suunniteltava niin, ettei aiheuteta maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai laajalle ulottuvia vahingollisia ominaisuuksia luontosuhteissa.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö ja geologiset arvot.</p>	<p>umk, 2.vmk 4.vmk</p>
 <p>UNESCO:n maailmanperintökohde</p>	<p>Merkinnällä on osoitettu Suomenlinna, Maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta 1972 hyväksytyn Unescon yleissopimuksen mukaan Maailmanperintöluetteloon merkitty kohde (n:o 583).</p>	<p>Aluetta ja sen lähiympäristöä on suunniteltava siten, että maailmanperintökohteen rakennushistorialliset, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot säilyvät ja vahvistuvat.</p>	<p>umk</p>
 <p>UNESCO:n maailmanperintökohde</p>	<p>Merkinnällä on osoitettu YK:n kulttuuri- ja tiedejärjestö UNESCO:n maailmanperintökohteiden luetteloon vuonna 2005 hyväksytty Lapinjärven Tornikallion laella sijaitseva kolmiomittaukseen liittyvän Struven ketjun osa.</p>	<p>Aluetta ja sen lähiympäristöä on suunniteltava siten, että maailmanperintökohteen rakennushistorialliset, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot säilyvät ja vahvistuvat.</p>	<p>iunk</p>

 <p>Kansallinen kaupunkipuisto</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan maankäyttö- ja rakennuslain 68 ja 69 §:ien mukaisesti ympäristöministeriön päätöksellä perustetut kansalliset kaupunkipuistot.</p>		<p>4.vmk</p>
 <p>Valtakunnallinen maisemanhoitoalue</p>	<p>Ominaisuusmerkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain 32 §:n mukaisesti ympäristöministeriön päätöksellä perustettu Skärlandetin valtakunnallisesti merkittävä maisemanhoitoalue.</p>		<p>4.vmk</p>
 <p>Pääkaupunkiseudun rannikko- ja saaristovyöhyke-rajauksen</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan pääkaupunkiseudun saaristo ja rannikkoalueet.</p> <p>Erillisellä virkistysaluemerkinnällä on osoitettu ne saaret, joilla on erittäin tärkeä merkitys virkistysalueina.</p>	<p>Rajauksen sisäpuolella olevat virkistykseen soveltuvat yhtenäiset ja riittävän laajat rakentamattomat maa-alueet varataan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa virkistykseen, jollei erillisellä aluevarausmerkinnällä ole muuta osoitettu.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on rajauksen sisäpuolella selvitettävä ja otettava huomioon tärkeät lintualueet.</p> <p>Rajauksen sisäpuolella olevilla alueilla voidaan kaavamerkinnän mukaisen pääkäyttötarkoituksen lisäksi sijoittaa ympäristöönsä sopeutuvaa ja nykyistä asutusta täydentävää asumista ja matkailun kannalta tarpeellista rakentamista.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvojen sekä arvokkaiden luonto-olosuhteiden säilyminen, ympäristön tilan parantaminen ja vesiensuojelun edistäminen.</p>	<p>umk, 4.vmk</p>
 <p>Saaristo-vyöhykkeiden välinen raja</p>	<p>Rajaviiva erottaa toisistaan maisemamaantieteellisiä merenranta-alueen vyöhykkeitä, joiden suunnittelumääräykset perustuvat alueiden erityisluonteeseen ja ominaispiirteisiin.</p>		<p>umk, 4.vmk</p>
<p>vz1</p> <p>Mantereen rantavyöhyke ja sisäsaaristo</p>	<p>Vyöhykkeen pohjoisrajan muodostaa meren rantaviivasta sisämaahan ulottuvan rantavyöhykkeen mantereen puoleinen reuna.</p> <p>Vyöhykettä on tarkoitus suunnitella kaikkia toimintoja ja maankäyttömuotoja sisältävänä alueena.</p>	<p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvojen sekä arvokkaiden luonto-olosuhteiden säilyminen, ympäristön tilan parantaminen ja vesiensuojelun edistäminen sekä virkistyskäyttötarpeet.</p> <p>Yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä on selvitettävä ja otettava huomioon tärkeät lintualueet.</p>	<p>umk, 4.vmk</p>
<p>vz2</p> <p>Ulkosaaristo</p>	<p>Vyöhykettä on tarkoitus suunnitella ensisijaisesti saaristoelinkeinojen ja soveltuvin osin vapaa-ajan asumisen alueena, jossa uusi rakentaminen on pienimuotoista ja maiseman ominaispiirteet huomioon ottavaa.</p>	<p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon virkistystarpeet, kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvojen säilyminen sekä luonnonsuojelulliset tavoitteet, ympäristön tilan parantaminen ja vesiensuojelun edistäminen.</p> <p>Yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä on selvitettävä ja otettava huomioon tärkeät lintualueet.</p>	<p>umk, 4.vmk</p>
<p>vz3</p> <p>Merivyöhyke</p>	<p>Vyöhykettä on tarkoitus suunnitella alueena, jossa rakentaminen on vähäistä.</p>	<p>Alueelle saa suunnitella maa- ja metsätalouden ja kalatalouden harjoittamista varten tarpeellista rakentamista, maanpuolustuksen, rajavalvonnan, merenkulun ja kansallispuistojen tarpeisiin tapahtuvaa rakentamista, rakentamista, jossa on kyse olemassa olevan asuinrakennuksen korjaamisesta tai vähäisestä laajentamisesta ja samaan pihapiiriin kuuluvan talousrakennuksen rakentamisesta, sekä muuta vastaavaa rakentamista.</p>	<p>umk, 4.vmk</p>

		<p>Lisäksi saadaan soveltuville osille suunnitella saaristoelinkeinojen kehittämisen ja matkailun kannalta tarpeellista rakentamista, mikäli selvitysten perusteella osoitetaan, että rakentaminen voidaan sopeuttaa yhteen maiseman ominaispiirteiden ja luonnonolosuhteiden vaalimisen kanssa.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon virkistystarpeet, kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvojen säilyminen sekä luonnonsuojelulliset tavoitteet, ympäristön tilan parantaminen ja vesiensuojelun edistäminen.</p> <p>Yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä on selvitetävä ja otettava huomioon tärkeät lintualueet.</p>	
<p>-----</p> <p>Kunnan raja 1.1.2013</p>			
<p>■■■■■</p> <p>Maakuntakaava- alueen raja</p>			

Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön enimmäismitoitus

Enimmäismitoituksessa on mukana olemassa oleva ja uusi liiketila.

Enimmäismitoitukseen sisältyy myös merkitykseltään paikallinen liiketila.

Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

30 000 k-m ²	50 000 k-m ²	75 000 k-m ²	100 000 k-m ²	125 000 k-m ²	150 000 k-m ²	175 000 k-m ²	200 000 k-m ²
Hyvinkää, Valtatie 25	Espoo, Turvesolmu	Espoo, Nihtisilta	Espoo, Kulloonsilta	Hyvinkää, Sveitsin- portaali	Vantaa, Tammisto	Vantaa, Varisto – Petikko	Espoo, Lommila, josta päivittäis- tavara kauppaa enintään 10 000 k-m ²
Loviisan länsiosa	Nurmijärvi, Mäyränkallio	Lohja, Tynninharju	Helsinki, Suutarila	Porvoo, Kuninkaan- portti			Espoo, Suomenoja
Nurmijärvi, Ilvesvuori	Vihti, Huhmari	Lohja, Lempola		Vantaa, Porttipuisto			Helsinki, Roihupelto
Raasepori. Karjaan lounaisosa	Raasepori, Horsbäck	Keravanportti	Järvenpään eteläinen liittymä				Helsinki, Konala
		Kirkkonummi, Inkilänportti	Porvoo, Tarmola				
		Mäntsälän- portti	Tuusula, Hyrylän eteläosa				
		Tuusula, Focus	Vantaa, Koivuhaka				
			Vantaa, Petas				

Merkinnät ja määräykset Östersundomin maakuntakaava-alueella

Maakuntavaltuusto hyväksyi 20.3.2013 Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavan ilman Östersundomin aluetta. Östersundomin alueelta kumottiin samassa yhteydessä kolme kaavamerkintää (Heli-radon linjaus, kolmioraide Vuosaaren satamaradalta Heli-radalle ja kehäkaupungin kehittämisvyöhyke). Östersundomin alueelle jäivät voimaan muut 20.3.2013 voimassa olleet maakuntakaavamerkinnät.

Alla olevan taulukon viimeisessä sarakkeessa on kaavatunnus, joka kertoo missä kaavassa tai kaavoissa merkintää on käytetty.

Uudenmaan maakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 14.12.2004	Vahvistettu ympäristöministeriössä 8.11.2006	umk
Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 17.12.2008	Vahvistettu ympäristöministeriössä 22.6.2010	1.vmk
Itä-Uudenmaan maakuntakaava	Hyväksytty maakuntavaltuustossa 12.11.2007	Vahvistettu ympäristöministeriössä 15.2.2010	iunk
Itä-Uudenmaan seutukaava ja Maakuntakaava 2000			iusk, mk2000

Östersundomin maakuntakaava-alueella on voimassa Uudenmaan maakuntakaavassa annettu asuinalueita koskeva kehittämissuositus niillä Vantaan ja Helsingin alueilla, jotka kuuluivat Uudenmaan maakuntaan ennen Sipoon lounaisosan liittämistä Helsinkiin vuonna 2009.

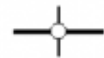

Asuinalueita koskeva kehittämissuositus

Laajoja aluekokonaisuuksia, jotka ovat muodostuneet väestömäärältään suuriksi, mutta toiminnallisesti yksipuolisiksi asuinalueiksi kehitetään monipuolistamalla niiden toiminnallista rakennetta. Kehittämiskeinoina käytetään maankäytön suunnittelun ohella kaupunkipoliittisia toimenpiteitä, joilla parannetaan tapauskohtaisesti alueiden sosiaalista, taloudellista ja/tai lähiympäristön tilaa. Alueen yhdyskuntarakennetta eheytetään palvelutason säilymistä ja parantamista tukevilla toimenpiteillä, työpaikkojen syntymistä edistävillä toimilla sekä paikalliskeskuksia kehittämällä.

Uusien alueiden suunnittelussa vältetään laajojen, yksinomaan asumiseen varattujen aluekokonaisuuksien muodostamista.

Merkintä ja merkinnän selitys	Merkinnän kuvaus	Suunnittelumääräys	Kaava-tunnus
Uudenmaan maakuntakaava, Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava			
 Taajamatoimintojen alue	<p>Merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen, palvelu- ja työpaikka- sekä muihin taajamatoimintoihin varattavat rakentamisalueet. Merkintä sisältää taajamien sisäiset liikenneväylät sekä liikenteen tarvitsemat satama-, huolto-, varikko-, terminaali-, ratapiha- ja muut vastaavat alueet, ulkoilureitit, kevyen liikenteen väylät, paikalliskeskukset, yhdyskuntateknisen huollon alueet, muut erityisalueet, paikalliset suojelealueet sekä virkistys- ja puistoalueet. Taajamatoimintojen alumerkintä ei estä maa- ja metsätalouskäytössä olevien alueiden säilyttämistä tarvittaessa nykyisessä käytössään.</p>	<p>Aluetta suunnitellaan asumiseen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen sijoittamalla asuntotuotannon ja muiden toimintojen painopiste olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, rataverkkoon ja pääväyliin tukeutuen. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava suunnittelulla ympäristöönsä tavalla, joka vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvaa ympäristö-, luonto- ja perinnearvot.</p> <p>Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajoittuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000- verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.</p> <p>Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on toimintojen sijoittelulla ja alueiden käytön riittävällä tehokkuudella turvattava joukkoliikenteen kehittämisedellytykset sekä edistettävä kevyttä liikennettä ja joukkoliikennettä tukevaa yhdyskuntarakennetta. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet sekä kevyen liikenteen yhteydet seudullisille virkistysalueille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on myös turvattava paikalliskeskusten toimintaedellytykset sekä kiinnitettävä huomiota siihen, että päivittäistavarakaupan lähipalvelupisteitä varten on toteuttamismahdollisuuksia.</p> <p>Kunnan yleiskaavoituksessa voidaan palveluverkon tarpeiden perusteella taajamatoimintojen alueille osoittaa maakuntakaavan keskustatoimintojen alueiden lisäksi paikalliskeskuksia, jotka tukevat suunniteltua yhdyskuntarakennetta. Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa paikalliskeskuksiin on osoitettava tiloja sekä julkisluonteisille että kaupallisille palveluille.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa voidaan taajamatoimintojen alueille palveluverkon tarpeiden perusteella osoittaa uusia vähittäiskaupan suuryksiköitä sekä turvata kehittämisedellytykset olemassa oleville vähittäiskaupan suuryksiköille silloin, kun kyseiset suuryksiköt ovat merkitykseltään paikallisia. Jollei selvitysten perusteella erityisesti muuta osoiteta, merkitykseltään paikallinen erikoiskaupan suuryksikkö on Helsingissä, Espoossa, Vantaalla ja Kauniaisissa kooltaan alle 10 000 k-m² ja Uudenmaan muissa kunnissa alle 5 000 k-m². Päivittäistavarakaupan osalta suuryksikön merkityksen laajuus arvioidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa vaikutustarkastelujen perusteella.</p> <p>Rakentamattomat rannat on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varattava yleiseen virkistykseen, jolle erityinen tarve edellyttää alueen osoittamista muuhun käyttöön.</p>	umk

		<p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus taajamatoimintojen alueella.</p> <p>Kunnan yleis- ja asemakaavoituksessa on otettava huomioon ja turvattava seudullisiin tarveselvityksiin perustuvat riittävät varikkoalueet joukkoliikenteen varikoille. Suunniteltaessa muuta maankäyttöä olemassa olevien varikoiden alueille on varmistettava, että korvaava varikkokapasiteetti on toteutettu ennen olemassa olevan varikon toiminnan päättymistä.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa keskusta-alueille on liikennejärjestelmäsuunnitteluun tai muuhun vastaavaan selvitykseen perustuen varattava riittävät alueet joukkoliikenteen terminaalitoiminnoille ja turvattava niille sujuvat ja turvalliset autoliikenteen sekä kevyen liikenteen yhteydet. Erityistä huomiota terminaalialueiden suunnittelussa on kiinnitettävä kulkumuotojen sujuviin vaihtomahdollisuuksiin. Terminaalialueiden yhteyteen on varattava riittävästi tilaa autojen ja polkupyörien liityntäpysäköinnille.</p>	
 Luonnonsuojelualue	<p>Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Niitä ovat kansallispuistot, luonnonpuistot ja muut luonnonsuojelualueet. Suojelualueiksi on osoitettu myös suojeluohjelmien alueita sekä Natura 2000 -ohjelman alueita siltä osin kuin päätösten yhteydessä on toteuttamiskeinoksi esitetty luonnonsuojelulaki.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>	<p>Suojelualueiksi osoitetuille alueille ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai heikentävät niitä luonto- ja ympäristöarvoja, joiden perusteella alueesta on muodostettu luonnonsuojelualue tai tavoitteena on perustaa siitä sellainen. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus.</p>	umk
 Virkistysalue	<p>Merkinnällä osoitetaan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitetut alueet.</p> <p>Merkintä sisältää virkistysalueella olemassa olevat sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeelliset kokoojakadut ja vastaavat yhdystiet.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöödellytyksien säilyminen, alueen saavutettavuus, riittävä palvelu- ja varustetaso sekä ympäristöarvot ja osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella.</p> <p>Virkistysalueiden suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueiden ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.</p> <p>Virkistysalueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa vaikutusten arvioinnin perusteella yhdyskuntarakenteen eheyttämisen kannalta tarpeellisia paikallisia väyliä ja yhdyskuntateknisen huollon laitteita ja rakenteita. Välttämättömien väylien suunnittelussa on turvattava virkistysyhteyksien mahdollisimman esteetön ja turvallinen jatkuminen.</p>	umk
 Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma	<p>Merkinnällä osoitetut geologiset muodostumat sisältävät merkittäviä maisemallisia ja luonnontieteellisiä arvoja.</p> <p>Merkinnällä osoitetaan harjijensuojeluohjelman mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat harjualueet, vahvistettujen seutukaavojen arvokkaat harjualueet, valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kalliomaisema-alueet sekä</p>	<p>Alueidenkäyttö on suunniteltava niin, ettei aiheuteta maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai laajalle ulottuvia vahingollisia ominaisuuksia luontosuhteissa.</p> <p>Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö ja geologiset arvot.</p>	umk

	<p>maakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat.</p> <p>Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.</p>		
 Energiahuollon alue	<p>Merkinnällä osoitetaan energiahuoltoa palvelevia laitoksia tai rakenteita.</p> <p>Kohdemerkinnällä osoitetun alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	<p>Alue varataan energiahuollon tarpeisiin.</p> <p>Merkittävät ympäristöhäiriöt on estettävä teknisin ratkaisuin ja/tai osoittamalla riittävät suoja-alueet.</p>	umk
 Jäte- ja energiahuollon alue	<p>Merkinnällä osoitetaan vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja energia- ja jätehuoltoa palvelevia laitoksia varten. Laitoksista voidaan toteuttaa yksi tai useampia.</p> <p>Merkinnällä on osoitettu Vantaan Långmossebergenin; Helsingin Kivikon, Lohjan Kirkniemen sekä Espoon Ämmässuon ja Juvanmalmin alueet.</p>	<p>Alue voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa varata jätepolttainetta käyttävälle voimalaitokselle. Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa sijoittaa myös muita jätehuollon ja/tai energiahuollon toimintoja, mutta ei kuitenkaan jätteen loppusijoituspaikkaa Espoon Ämmässuota lukuun ottamatta.</p>	1.vmk
 Mottoriväylä	<p>Merkinnällä osoitetaan moottori- ja moottoriliikennetiet sekä moottorikadut.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>	<p>Maakuntakaavakartalle merkitty tieyhteys voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa esittää riittävän perustein teknisesti tai toiminnallisesti alemmanluokkaisena.</p> <p>Tiensuunnittelussa on otettava huomioon seudulliset ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeet, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristö, maisema, pohja- ja pintavesien suojele sekä lajiston liikkuminen.</p>	umk
 Seututie	<p>Merkinnällä osoitetaan seututiet ja niihin liittyvät kadut.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>		umk
 Eritasoliittymä	<p>Merkinnällä osoitetaan eritasoliittymät, jotka yhdistävät maakuntakaavassa osoitettuja teitä ja katuja.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>		umk
 Liikennetunneli	<p>Merkinnällä osoitetaan tien tai radan tunneliosuus.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>	<p>Tunnelimerkintä osoittaa seudun yhdyskuntarakenteen, ulkoilumahdollisuuksien ja lajiston esteettömän liikkumisen kannalta tarpeellisen liikenneväylän tai radan tunneliosuuden likimääräisen suunnan. Tunnelin tarkka sijainti ja mitoitus on tarkoitus määritellä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.</p>	umk
 Yhdysrata	<p>Merkinnällä osoitetaan yhdysradat.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>	<p>Radansuunnittelussa on otettava huomioon seudulliset ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeet, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristö, pohjavesien suojele sekä lajiston liikkuminen.</p>	umk

 <p>Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa vaihtoehtoisen ratkaisun tai ohjeellisen linjauksen</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan vaihtoehtoisia liikenneväylien linjauksia silloin, kun maakuntakaavassa on useampi käyttökelpoinen linjausvaihtoehto. Ohjeellista linjausta tarkoittavalla merkinnällä osoitetaan liikenneväylä silloin, kun väylän tarkka sijainti on ratkaisematta.</p>	<p>Tie- ja radansuunnittelussa on otettava huomioon seudulliset ulkoilu-, virkistys- ja viheryhteystarpeet, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristö, pohjavesien suojelu sekä lajiston liikkuminen.</p> <p>Tie- ja radansuunnittelussa on huolehdittava siitä, että liikenneväylä ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta liikenneväylään rajoittuvalla tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.</p>	<p>umk</p>
 <p>Natura 2000 -verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset sekä valtioneuvoston tekemän ohjelman täydennys ehdotuksen mukaiset Natura 2000 -ohjelman alueet. Maa- ja vesialueet osoitetaan rasterimerkinnällä ja jokikohteet viivamerkinnällä.</p> <p>Luonnonsuojelulain perusteella alueelle tai sen läheisyyteen ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka merkittävästi heikentävät niitä lintudirektiivin tai luontodirektiivin mukaisia luonnonarvoja, joiden perusteella alue on otettu ohjelmaan.</p>		<p>umk</p>
 <p>Pohjavesialue</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä.</p>	<p>Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vähennä pysyvästi pohjaveden määrää tai heikennä sen laatua.</p>	<p>umk</p>
 <p>400 kV voimalinja</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan 400 kV voimalinjat.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>		<p>umk</p>
 <p>400 kV voimalinjan ohjeellinen linjaus</p>	<p>Katkoviivamerkinnällä osoitetaan 400 kV:n voimalinjojen ohjeelliset linjaukset.</p>	<p>Voimalinjojen ja tasavirtakaapeliin linjauksia suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että linjaus ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta linjauksella tai sen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000-verkostoon.</p>	<p>1.vzmk</p>
 <p>110 kV voimalinja</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan 110 kV:n voimalinjat.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>		<p>umk</p>
 <p>Maakaasun runkoputki</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan korkeapaineiset (yli 40 bar) maakaasuputket.</p> <p>Merkintään liittyy MRL 33 §:n 1. momentin nojalla rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon maakaasuputkiston suojaetäisyyksistä annetut määräykset.</p> <p>Maakaasun runkoputken linjauksia suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että linjaus ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta linjauksella tai sen läheisyydessä sijaitsevalla</p>	<p>umk</p>

		Natura 2000-verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000-verkostoon.	
Itä-Uudenmaan maakuntakaava			
 A Taajamatoimintojen alue	Merkinnällä osoitetaan asumiseen, palvelu-, ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomiin työpaikka- sekä muihin taajamatoimintoihin kuuluvat alueet. Merkintä sisältää taajamien sisäiset liikenneväylät, ulkoilureitit, kevyen liikenteen väylät, puistot ja yhdyskuntateknisen huollon alueet.	Yhdyskuntarakenteen eheytyminen on tarkoitettu toteutettavaksi yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla sijoittamalla asuminen, palvelu-, työpaikka- ja muut toiminnot olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta tukien sekä joukko- että kevyen liikenteen kehittämisedellytyksiä parantaen. Uudisrakentaminen on sopeutettava rakennettuun ympäristöönsä. Taajamatoimintojen alueiden suunnittelussa on huolehdittava siitä, että taajama-alueen käyttö ja toteuttaminen ei aiheuta taajamaan rajautuvalle tai sen lähetyvillä sijaitsevalle Natura 2000 -alueelle sellaisia haitallisia vaikutuksia kallioluonnolle, merenlahtien vedenlaadulle ja vesiluonnolle, jotka merkittävästi heikentäisivät niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -alueisiin.	iumk
 A1 Taajamatoimintojen laajenemisalue	Merkinnällä osoitetaan asumiseen, palvelu-, ja ympäristöhäiriötä aiheuttamattomiin työpaikka- sekä muihin taajamatoimintoihin kuuluvat ensisijaiset laajenemisalueet. Merkintä sisältää taajamien sisäiset liikenneväylät, ulkoilureitit, kevyen liikenteen väylät, puistot ja yhdyskuntateknisen huollon alueet.	Yhdyskuntarakenteen eheytyksen edistäminen on tarkoitettu toteutettavaksi yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla sijoittamalla asuminen, palvelu-, työpaikka- ja muut toiminnot olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta tukien sekä joukko- että kevyen liikenteen kehittämisedellytyksiä parantaen. Uudisrakentaminen on sopeutettava rakennettuun ympäristöönsä. Taajamatoimintojen laajenemisalueiden suunnittelussa on huolehdittava siitä, että alueen käyttö ja toteuttaminen ei aiheuta taajamaan rajautuvalle tai sen lähetyvillä sijaitsevalle Natura 2000 -alueelle sellaisia haitallisia vaikutuksia kallioluonnolle, merenlahtien vedenlaadulle ja vesiluonnolle, jotka merkittävästi heikentäisivät niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -alueisiin.	iumk
 AT at Kyläalue ja kyläkohdemerkintä	Merkinnällä osoitetaan ne kylät, joiden maankäytön suunnittelun tavoitteena on haja-asutusluonteisen lisärakentamisen ohjaaminen olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Tavoitteena on edellytysten luominen kaupallisten ja muiden palveluiden säilymiselle ja kehittämiselle sekä yhteisen vesihuollon järjestämiselle.	Kylien yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla mahdollistetaan asuminen, elinkeinotoiminnan edellytysten luominen, edistetään kylän elinvoimaisuutta, olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyödyntämistä, toimivia liikenneyhteyksiä ja yhteisen vesihuollon järjestämistä. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kulttuuriympäristön säilymiseen.	iumk
 SL Luonnonsuojelualue	Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojellut alueet. Luonnonsuojelualueiksi on osoitettu myös muiden suojeluohjelmien alueita sekä Natura 2000 -alueita siltä osin kuin päätösten yhteydessä on alue tai kohde toteutettu luonnonsuojelulain nojalla. Alueilla tai kohteilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.		iumk

 Teollisuus ja varastoalue	Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät teollisuus- ja varastoalueet suoja-alueineen.	Alueen toteuttamisessa tulee ennaltaehkäistä mahdolliset ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja tarvittaessa riittävien suoja-aluein. Suoja-alueet sisältyvät aluevaraukseen ja tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Teollisuus- ja varastoalueiden suunnittelussa on huolehdittava siitä, että teollisuusalueen käyttö ei aiheuta teollisuusalueeseen rajautuvalle tai sen lähetyvillä sijaitsevalle Natura 2000 -alueelle sellaisia haitallisia vaikutuksia merenlahtien vedenlaadulle ja vesiluonnolle, jotka merkittävästi heikentäisivät niitä luonnonarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -alueisiin.	iumk
 Virkistysalue sekä virkistyskohde	Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä vapaa-ajan ja luontomatkailun alueita sekä yhdyskunta- ja taajamarakenteen kannalta tärkeitä viheralueita. Alue- ja kohdemerkintöihin liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.	Alueen mahdollisessa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen, alueen saavutettavuus sekä luonnonarvot.	iumk
 Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamistarvetta	Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, jotka pää-käyttötarkoituksen lisäksi ovat ulkoilun kannalta maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä.	Alueen suunnittelussa tulee turvata maa- ja metsätalouden sekä muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset. Ulkoilumahdollisuuksia ja -toimintoja tulee edistää ja alueiden käytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi polkujen tai ulkoilureittien ja niihin liittyvien levähdys- ja tukialueiden toteuttaminen. Alueen ulkoilutoiminnot tulee suunnitella ja sijoittaa siten, ettei merkittävästi haitata alueen maa- ja metsätaloukseen. Metsätalouden harjoittaminen alueella perustuu metsälakiin. Sipoonkorven laaja metsäalue sijaitsee sekä Itä-Uudenmaan että Uudenmaan maakuntien alueella muodostaen ulkoilu- ja luonnonarvoiltaan valtakunnallisesti merkittävän kokonaisuuden. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon Sipoonkorven metsäalueen erityiset luontoarvot, ekologisten yhteyksien tarve ja ulkoilutarpeet. Sipoonkorven alue on esitetty Sipoonkorpi II -työryhmän hyväksymässä kartassa maakuntakaavan selostuksen sivulla 92.	iumk
 Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja	Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla on valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä erityisesti luontoon, maisemaan tai kulttuurimaisemaan liittyviä arvoja.	Alueen suunnittelussa on turvattava maiseman, kulttuurimaiseman ja luonnonarvojen sekä alueen ominaispiirteiden säilyminen. Alueen metsätalouden perustuu metsälakiin.	iumk
 Arvokas geologinen muodostuma	Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät geologiset muodostumat, jotka ovat maisemallisesti tai geologisesti (luonnontieteellisesti) merkittäviä.	Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien säilyminen ja turvattava luontoa laajalle ulottuvilta vahingollisilta ominaisuuksilta. Niillä alueilla, joilla pääkäyttötarkoitus on osoitettu aluevarausmerkinnällä, ko. merkintä määrittelee ensisijaisen maankäyttömuodon. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee arvioida ja sovittaa yhteen käyttö-tarkoituksen mukainen maankäyttö ja geologiset arvot.	iumk
 Pohjavesialue	Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesialueita sekä vedenhankintaan soveltuvia pohjavesialueita.	Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä tehtävät toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vähennä pysyvästi pohjaveden määrää tai heikennä sen laatua.	iumk

 Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, maakunnallisesti merkittävä	Merkinnällä osoitetaan kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät alueet, tiet ja kohteet.	Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen, maisema-alueen kokonaisuus ja identiteetti. Alueen käytöllä on turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen.	iumk
 Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, valtakunnallisesti merkittävä	Merkinnällä osoitetaan kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti merkittävät alueet ja kohteet.	Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen, maisema-alueen kokonaisuus ja identiteetti. Alueen käytöllä on turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen.	iumk
 Viheryhteystarve	Merkinnällä osoitetaan viheryhteydet, jotka toimivat luonnonydinalueita yhdistävän ekologisen verkoston osina.	Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava viheryhteyden säilyminen ja edistettävä niiden toteutumista siten, että hirvieläimien ja muun lajiston liikkumisedellytykset luonnon ydinalueiden välillä tulee turvattua.	iumk
 Natura 2000-alue	Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksien mukaiset, Natura 2000 -ohjelman alueet täydennysalueineen.	Luonnonsuojelulain perusteella alueelle tai sen läheisyyteen ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka merkittävästi heikentävät niitä laji- tai luontodirektiivin mukaisia luonnonarvoja, joiden perusteella alue on otettu Natura 2000 -ohjelmaan. Ennen toimenpiteisiin ryhtymistä on ympäristöviranomaisille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.	iumk
 Moottoritie	Merkinnällä osoitetaan moottori- ja moottoriliikennetiet. Valtatie 7 / E 18 kuuluu valtakunnalliseen liikenneyhteyksien runkoverkkoon. Tiealueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.		iumk
 Seututiet tai pääkatu	Merkinnällä osoitetaan seututiet ja pääkadut ja niihin liittyvät kadut. Tie-alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.		iumk
 Tieliikenteen yhteystarve	Merkinnällä osoitetaan uudet merkittävät tieliikenteen yhteystarpeet, joiden suunnitteluun ja / tai toteuttamiseen ajankohtaan liittyy niin suurta epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen tielinjauksen osoittaminen ole mahdollista.		iumk
 110 kV voimajohto	Merkinnällä osoitetaan 110 kV voimajohdon yleispiirteinen sijainti. Merkintään liittyy MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.		iumk
 Eritasoliittymä	Merkinnällä osoitetaan eritasoliittymät. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.		iumk

<p>sm</p> <p>Muinaismuistokohde</p>	<p>SM -merkinnällä osoitetaan ne kiinteät muinaisjäännökset, jotka ilmenevät tarkemmin kaavaselostuksen liitekartasta nro 20 ja siihen liittyvästä luettelosta. Kaikki muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolailalla (295/1963). Suojelu koskee edellä mainittujen muinaismuistojäännösten lisäksi kaikkia muitakin alueella olevia, myös vielä löytämättömiä muinaismuistoja. Muinaismuistolain 1 §:n mukaan muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Alueilla ja kohteilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.</p>	<p>Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon, että alueella on arkeologisia, maisemallisia, kulttuurihistoriallisia tai muita erityisiä ympäristöarvoja, joita tulee suojella. Toimenpiteitä suunniteltaessa on pyydyttävä lausunto Museovirastolta.</p>	<p>iumk</p>
<p></p> <p>Venesatama</p>	<p>Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät veneilyverkostojen osana toimivat venesatamat ja -alueet.</p>	<p>Alue varataan pienveneilyn tarpeisiin sekä yleiseen virkistykseen. Alueen suunnittelussa tulee turvata veneliikenteen tarpeet, alueen saavutettavuus sekä ympäristöarvot.</p>	<p>iumk</p>
<p>Itä-Uudenmaan 1. - 4. vaiheseutukaavat ja Maakuntakaava 2000</p>			
<p>A</p> <p>Taajamatoimintojen alue</p>	<p><i>Maakuntakaava 2000, Neljännen vaiheen seutukaava (1996):</i> Merkinnällä on osoitettu asumiseen ja muille taajamatoiminnoille kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- sekä puistoalueita. <u>Rakentaminen</u> Rakentamisen tulee alueella tapahtua pääasiassa voimassa olevien, muutettavien tai laadittavien yksityiskohtaisempien kaavojen perusteella. Haja-asutusluonteinen rakentaminen on alueella sallittua vain, ellei se vaikeuta alueen käyttöönottoa taajamatoimintoihin.</p>		<p>mk2000</p>
<p>AT</p> <p>Kyläalue</p>	<p><i>Maakuntakaava 2000:</i> Merkinnällä on osoitettu alueita, joilla sijaitsee maaseudun peruspalveluita ja/tai joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina. Kyläalueen merkintää on käytetty osoittamaan aluerakenteen kannalta tärkeiden kylien ydinalueita lähiympäristöineen, joihin suuntautuu tai joihin halutaan ohjata maaseuturakentamista. <u>Rakentaminen</u> Rakentamisen kyläalueilla tulee tarvittaessa perustua asemakaavaan tai riittävän yksityiskohtaiseen osayleiskaavaan. Rakentaminen on sallittua, mikäli siitä ei aiheudu ympäristöhaittoja. Taajaan rakentaminen on suositeltavaa samoin edellytyksin. <i>Neljännen vaiheen seutukaava (1996):</i></p>		<p>mk2000</p>

	<p>Merkinnällä on osoitettu alueita, joilla sijaitsee tai joille suunnitellaan maaseudun peruspalveluita ja joita voidaan pitää sopivina rakentamisalueina. Kyläalueen kohdemerkinnällä on osoitettu <u>talouskylien peruspalvelujen</u> (kauppa, posti, koulu) <u>painopistettä</u>, jonka lähiympäristöä voidaan pitää erityisen sopivana rakentamisalueena. Kyläalueen aluevarausmerkinnällä on osoitettu vastaavien peruspalvelujen alueita lähiympäristöineen. Merkintää on käytetty osoittamaan sellaisia aluerakenteen kannalta tärkeitä talouskyliä, joihin suuntautuu tai joihin halutaan ohjata maaseuturakentamista.</p> <p><u>Rakentaminen</u> Rakentamisen kyläalueilla tulee tarvittaessa perustua rakennuskaavaan tai riittävän yksityiskohtaiseen osayleiskaavaan. Rakentaminen on sallittua, mikäli siitä ei aiheudu ympäristöhaittoja. Taajaan rakentaminen on suositeltavaa samoin edellytyksin.</p>		
<p>VL Lähivirikistysalue</p>	<p><i>Maakuntakaava 2000:</i> Merkinnällä on osoitettu alueita lähivirikistykseen, ulkoiluun ja urheiluun sekä virkistys- ja urheilukeskuksia varten.</p> <p><u>Suunnittelu</u> Ns. jokamiehenoikeuden ylittävän virkistystarpeen esiintyessä tulisi kunnan laatia käyttösuunnitelma, jossa osoitetaan virkistystoimintaa varten tarpeelliset alueet sekä annetaan ohjeet ympäristönhoidosta.</p> <p><u>Rakentaminen</u> Muu kuin yleistä virkistyskäyttöä palveleva rakentaminen on sallittua vain, mikäli se ei haittaa alueen käyttöönottoa virkistystoimintaan.</p> <p><u>Suojelu</u> Kaikissa suoritettavissa toimenpiteissä olisi erityisesti otettava huomioon ympäristönhoidolliset näkökohdat.</p> <p><u>Metsänhoito</u> Metsänkäsitelyssä tulisi mahdollisuuksien mukaan noudattaa puistometsänhoidon periaatteita.</p> <p><i>Ensimmäisen vaiheen seutukaava (1979):</i> VI-1 – Virkistysalue, joka on tarkoitettu pääasiassa lähiulkoilua ja virkistyskeskuksia varten.</p> <p><u>Suunnittelu, Rakentaminen, Suojelu ja Metsänhoito</u> ovat samat kuin maakuntakaavassa 2000.</p>		<p>mk2000, iusk</p>
<p>VR Retkeily- ja ulkoilualue</p>	<p><i>Maakuntakaava 2000:</i> Merkinnällä on osoitettu alueita, jotka on tarkoitettu pääasiassa retkeilyyn ja ulkoiluun.</p>		<p>mk2000, iusk</p>

	<p><u>Suunnittelu</u> Ns. jokamiehen oikeuden ylittävän virkistystarpeen esiintyessä tulisi kunnan laatia käyttösuunnitelma, jossa osoitetaan polkureitit, uimapaikat sekä muut retkeilytoimintaa varten tarvittavat alueet sekä annetaan mahdollisia suosituksia metsänkäsittelystä.</p> <p><u>Rakentaminen</u> Muu kuin yleistä retkeilytoimintaa tai maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen on sallittua vain, mikäli se ei haittaa alueen käyttöönottoa retkeilytoimintaan. Maa- ja metsätalouden tarpeita palveleva rakentaminen on maasto-olosuhteista riippuen riittävän laajalla rantavyöhykkeellä sallittua vain siten, ettei se vaikeuta rannan yleisen virkistyskäytön järjestämistä.</p> <p><u>Suojelu</u> Kaikissa suoritettavissa toimenpiteissä olisi erityisesti otettava huomioon ympäristöhoidolliset näkökohdat.</p> <p><i>Ensimmäisen vaiheen seutukaava (1979).</i> VI-2 – Virkistysalue, joka on tarkoitettu pääasiassa tehokasta retkeilytoimintaa varten. Kohdassa <u>Suunnittelu</u> on mainittu lisäksi: Käyttösuunnitelma tulisi laatia yhteistyössä metsäviranomaisten kanssa.</p>		
<p>LV</p> <p>Vesiliikenteen alue</p>	<p><i>Neljännän vaiheen seutukaava (1996):</i> Merkinnällä on osoitettu kaksi pienvenesatama-aluetta Sipooseen.</p>		<p>iusk</p>
<p>S</p> <p>Suojelualue</p>	<p><i>Ensimmäisen vaiheen seutukaava (1979):</i> SU - Suojelualue <u>Rakentaminen</u> Rakentaminen on sallittua siten, että alueen suojelutarkoitus otetaan huomioon. <u>Suojelu</u> Alueella tulisi erityisesti kiinnittää huomiota ympäristönhoitoon.</p>		<p>iusk</p>
<p>SL </p> <p>Luonnonsuojelualue (alue ja kohde)</p>	<p><i>Ensimmäisen vaiheen seutukaava (1979):</i> SU-1 -Suojelualue, joka on luonnonsuojelulainsäädännön nojalla muodostettu tai muodostettavaksi tarkoitettu alue. <u>Suunnittelu</u> Alueen käytön suunnittelussa olisi päähuomio kiinnitettävä siihen, että alue on varattu tieteelliseen tutkimustoimintaan, yleiseksi luonnonnähtävyydeksi ja luonnonharrastuksen kohteeksi tai joidenkin luonnonelementtien suojelemiseen. <u>Rakentaminen</u> Alueella on sallittua vain varausperusteiden mukaisen käytön kannalta välttämätön rakentaminen.</p>		<p>iusk</p>

	<p><u>Suojelu</u> Kaikissa alueella suoritettavissa toimenpiteissä olisi erityisesti otettava huomioon ympäristönsuojelun näkökohdat, siten ei maankamaran kaivamista, louhimista tai täyttämistä, metsähoidollisia toimenpiteitä, ojittamista sekä muita luonnontilaa muuttavia toimenpiteitä tulisi suorittaa, mikäli ne haittaavat alueen suojelutavoitteiden toteutumista. Ennen alueella suoritettavia toimenpiteitä tulisi ottaa yhteys ao. viranomaisiin.</p>		
<p>M</p> <p>Maa- ja metsätalousvaltainen alue</p>	<p><i>Maakuntakaava 2000:</i> Merkinnällä on osoitettu pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää alueen pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin, kuten haja-asutusluontoiseen, pysyvään asutukseen ja loma-asutukseen sekä jokamiehenoikeuden rajoissa ulkoiluun ja retkeilyyn.</p>		mk2000
<p>MU</p> <p>Maa- ja metsätalousvaltainen alue, ulkoilun ohjaamistarvetta tai ympäristöarvoja</p>	<p><i>Maakuntakaava 2000:</i> Merkinnällä on osoitettu alueita, jotka on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen, joille suuntautuu ulkoilupainetta ja joille on tarkoitus sijoittaa ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi polkuja tai ulkoilureittejä levähdys- ja muine tukialueineen. Ulkoilun ohjaamistarvetta maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla on lähinnä suurten taajamien ympäristössä. <u>Suunnittelu</u> Ns. jokamiehenoikeuden ylittävän virkistystarpeen esiintyessä tulisi kunnan laatia käyttösuunnitelma, jossa osoitetaan polkureitit, uimapaikat sekä muut retkeilytoimintaa varten tarvittavat alueet. <u>Rakentaminen</u> Haja-asutusluontoinen rakentaminen, joka ottaa huomioon ympäristöhoidolliset näkökohdat, on sallittua, mikäli se ei vaikeuta aluevarauksen mukaisen toiminnan järjestämistä. Yksityisomistuksessa olevan maan ollessa kysymyksessä tulee maanomistajan oikeudet ottaa huomioon.</p> <p><i>Neljännän vaiheen seutukaava (1996):</i> Sama kuin maakuntakaava 2000:ssa.</p> <p><i>Ensimmäisen vaiheen seutukaava (1979):</i> MM -2 – Maa- ja metsätalousvaltainen alue joka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen,</p>		mk2000, iusk

	<p>mutta jossa otetaan huomioon myös ulkoilu ja ympäristönhoito. <u>Suunnittelu</u> ja <u>Rakentaminen</u> ovat samat kuin maakuntakaava 2000:ssa.</p>		
<p>MY</p> <p>Maa- ja metsätalousvaltainen alue, ympäristöarvoja</p>	<p><i>Neljännän vaiheen seutukaava (1996):</i> Merkintää on käytetty sellaisten maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden osoittamiseen, joilla erityisiin kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvoihin ja ympäristönhoitoon tulisi kiinnittää huomiota. <u>Rakentaminen</u> Haja-asutusluontoinen rakentaminen, joka ottaa huomioon ympäristöhoidolliset näkökohdat, on sallittua, mikäli se ei vaikeuta aluevarauksen mukaisen toiminnan järjestämistä. Yksityisomistuksessa olevan maan ollessa kysymyksessä tulee maanomistajan oikeudet ottaa huomioon.</p>		iusk
<p></p> <p>Pohjavesialueet</p>	<p><i>Kolmannen vaiheen seutukaava (1994):</i> Merkinnällä on osoitettu pohjavesialueita. <u>Rakentaminen:</u> Rakentaminen on sallittua vain, mikäli pohjaveden suojelun vaatimat erityistoimenpiteet otetaan huomioon. <u>Suojelu:</u> Ennen vallitsevia olosuhteita olennaisesti muuttavia toimenpiteitä olisi vesiensuojeluviranomaisille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</p>		iusk
<p></p> <p>Moottoriväylä/Moottoritie tai moottoriliikennetie</p>	<p><i>Toisen vaiheen seutukaava (1984)</i></p>		iusk
<p></p> <p>Seudullinen pääväylä / Valta- tai kantatie</p>	<p><i>Toisen vaiheen seutukaava (1984)</i></p>		iusk
<p></p> <p>Alueellinen pääväylä / Seudullinen tie</p>	<p><i>Toisen vaiheen seutukaava (1984)</i></p>		iusk
<p></p> <p>Eritasoliittymä</p>	<p><i>Toisen vaiheen seutukaava (1984)</i></p>		iusk
<p></p> <p>Yhdys- tai sivurata</p>			iusk

 Ohjeellinen ulkoilureitti	<p><i>Ensimmäisen vaiheen seutukaava (1979):</i> <u>Suunnittelu</u> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa olisi otettava huomioon ohjeellisen reitin mukainen yhteystarve.</p>		iusk
 Pääsähkölinja	<p><i>Maakuntakaava 2000:</i> Pääsähkölinjan merkinnällä on osoitettu aluevaraukset 400 kV:n voimajohdolle. <u>Rakentaminen</u> Pääsähkölinjan alueella on rakentaminen sallittua vain, mikäli se ei vaikeuta ko merkinnällä osoitetun yhteyden toteuttamista.</p>		mk2000

Uudenmaan liitto // Nylands förbund
Helsinki-Uusimaa Regional Council

Esterinportti 2 B • 00240 Helsinki • Finland
+358 9 4767 411 • toimisto@uudenmaanliitto.fi • uudenmaanliitto.fi